

СХВАЛЕНО
розпорядження голови
районної державної адміністрації
“ ___ “ _____ 201 року № ___

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішення _____ сесії
районної ради
_____ скликання
від _____ 201 року

ПРОГРАМА
економічного і соціального розвитку
Носівського району
на 2017 рік

м.Носівка

2016 р.

<i>№</i>	<i>Зміст Програми</i>	<i>стор.</i>
	Вступ	4
1.	Аналіз економічного і соціального розвитку району у 2016 році та проблеми, що його стримують	5
2.	Цілі та пріоритети соціального і економічного розвитку у 2017 році	13
3.	Забезпечення макроекономічної стабільності та підвищення конкурентоспроможності економіки	
3.1.	Бюджетна політика	14
3.2.	Розвиток підприємництва та удосконалення системи надання адміністративних послуг	15
3.3.	Інвестиційна діяльність	17
3.4.	Житлово-комунальне господарство та житлова політика	19
3.5.	Енергозабезпечення та енергозбереження	21
3.6.	Зовнішньоекономічна діяльність	22
4.	Реальний сектор економіки	
4.1.	Промисловість	23
4.2.	Аграрний комплекс	24
4.3.	Транспорт	25
4.4.	Споживчий ринок	25
5.	Соціальна і гуманітарна сфери	
5.1.	Демографічна ситуація, підтримка сімей, дітей та молоді, гендерна політика	26
5.2.	Ринок праці та заробітна плата	30
5.3.	Система соціального захисту та соціального забезпечення населення	32
5.4.	Охорона здоров'я	33
5.5.	Освіта	39
5.6.	Культура і туризм	43
5.7.	Фізична культура і спорт	47
5.8.	Розвиток інформаційного простору	49
6.	Природокористування, безпека життєдіяльності людини	
6.1.	Використання природних ресурсів	50
6.2.	Охорона навколишнього природного середовища та техногенна безпека	50
6.3.	Промислова безпека та охорона праці	53

<i>№</i>	<i>Зміст Програми</i>	<i>стор.</i>
	Додатки:	
	Додаток 1. Основні показники економічного та соціального розвитку району (міста) на 2017 рік	
	Додаток 2. Перелік районних (міських) цільових програм, які будуть реалізовуватися у 2017 році	
	Додаток 3. Пріоритетні об'єкти, які доцільно фінансувати із залученням коштів державного, місцевого бюджетів, коштів інвесторів та благодійної допомоги	

ВСТУП

Програма економічного і соціального розвитку району на 2017 рік (далі – Програма) розроблена з метою аналізу соціально-економічної ситуації в районі за попередній період та визначення зовнішніх і внутрішніх чинників, які стримують розвиток району. Програма передбачає забезпечення узгоджених спільних дій органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у напрямі створення умов для забезпечення достатнього рівня стабільності та розвитку економіки, підтримки малого і середнього підприємництва, створення сприятливого інвестиційного клімату, забезпечення ефективної політики зайнятості, зростання заробітної плати та доходів населення.

Нормативно-правовим підґрунтям для розроблення Програми є закони України «Про місцеві державні адміністрації», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про засади державної регіональної політики».

Програма розроблена з урахуванням положень Стратегії сталого розвитку Чернігівської області на період до 2020 року, Плану заходів з реалізації у 2015-2017 роках Стратегії сталого розвитку області на період до 2020 року, розпорядження голови обласної державної адміністрації від 12 вересня 2016 року № 534 «Про розроблення проекту Програми економічного і соціального розвитку області на 2017 рік».

Прогнозні розрахунки і заходи Програми розроблені на основі статистичних даних Головного управління статистики у Чернігівській області, аналізу поточної соціально-економічної ситуації в районі, з урахуванням методичних рекомендацій Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.

На основі оцінки тенденцій економічного і соціального розвитку району у 2016 році, встановлення нагальних проблем визначено основні напрями розвитку, а також основні завдання і заходи на 2017 рік.

Напрями та завдання Програми конкретизуються в додатках до неї: «Основні показники економічного та соціального розвитку району на 2017 рік», «Перелік районних цільових програм, які будуть реалізовуватися у 2017 році», «Пріоритетні об'єкти, які доцільно фінансувати із залученням коштів Державного, місцевого бюджетів, коштів інвесторів та благодійної допомоги».

Реалізація програмних завдань на 2017 рік має забезпечити вирішення ряду проблем в економіці і соціальній сфері, динамічний економічний і соціальний розвиток району, підвищення добробуту населення.

Заходи Програми фінансуються за рахунок коштів місцевого бюджету, субвенцій з державного бюджету, коштів підприємств та інвесторів.

У процесі виконання Програма може уточнюватися. Зміни і доповнення до Програми затверджуються рішенням сесії районної ради за поданням районної державної адміністрації.

1. Аналіз економічного і соціального розвитку району у 2016 році та проблеми, що його стримують

Спільними зусиллями органів виконавчої влади, суб'єктів господарювання району реалізовувалися завдання, які передбачені Програмою економічного і соціального розвитку району на 2016 рік.

Важливим стратегічним пріоритетом розвитку району є агропромисловий комплекс, який забезпечує виробництво конкурентоспроможної сільськогосподарської продукції та задовольняє потреби населення району в більшості видів продовольства.

У сільському господарстві району здійснюють свою господарську діяльність 39 сільськогосподарських підприємств, 19 фермерських господарств, 10750 господарств населення.

У районі сконцентровано 86,1 тис.га сільгоспугідь, ріллі – 64,1 тис.га, середній бал родючості земель – 58.

Заходи в агропромисловій сфері спрямовувались на збереження позитивних показників розвитку галузі, подальшого нарощування виробництва та вирішення соціальних питань.

За 9 місяців поточного року виробництво валової продукції по **сільськогосподарських підприємствах** склало 194,9 млн. грн., в т.ч. продукції рослинництва - 162,3 млн. грн., продукції тваринництва - 32,6 млн. грн. (в співставних цінах 2010 року), що склало 99,3% до рівня минулого року, в т.ч. в галузі тваринництва 92,9%.

Позитивна динаміка розвитку тваринницької галузі спостерігається щодо збільшення чисельності поголів'я ВРХ, в т.ч. дійного поголів'я, валового виробництва молока та приплоду ВРХ.

В районі розроблена та працює програма розвитку молочного скотарства. За січень-вересень 2016 року основні показники виробництва тваринницької продукції становлять:

- валове виробництво молока – 8112,4т або 100,4% до рівня минулого року;
- вирощено м'яса в живій вазі – 807,1т, що становить 82,8% до рівня минулого року;
- реалізація м'яса –1045,6т, або 127,8% рівня минулого року;
- отримано яєць – 6,3 млн.шт.

За 9 місяців 2016 року в господарствах району:

надосно 5125 кг молока на корову, що становить 108,5% до минулорічного періоду;

отримано приплоду ВРХ 2128 гол., що становить 97,6% до минулорічного періоду;

отримано приплоду поросят 1577 гол., що становить 93,5% до минулорічного періоду.

Станом на 01.10.2016 року в агроформуваннях району чисельність поголів'я худоби становить:

- ВРХ – 6683гол., що становить 94,1% до рівня минулого року, в т.ч. корів – 2458гол, що становить 89,4% до рівня минулого року;

- свиноголів'я – 1997 гол., що становить 97,5% до рівня минулого року;

- поголів'я птиці - 31,9 тисяч голів, що становить 70,3% до рівня минулого року.

На оновлення основних засобів сільськогосподарськими підприємствами району з початку року залучено 45,4 млн. грн. капітальних інвестицій для придбання 22 одиниць техніки.

Станом на 01.10.2016 року укладено 12800 договорів оренди з встановленням орендної плати в середньому по району на рівні 6,5 %.

Загальна сума нарахованої орендної плати, згідно укладених договорів оренди на землю, за 2016 рік складає 70,3 млн грн. Станом на 01.10.2016 року господарствами району виплачено 5,8 % (40,6 млн. грн.) орендної плати. Заборгованість по виплаті орендної плати за землю за попередні роки відсутня.

Промисловий комплекс району представляють три підприємства: ТОВ «Формстиль», ТОВ «Кондитерська фабрика «Десна» та ТОВ НВКЦ «Прес».

Упродовж січня – вересня 2016 року промислові підприємства району працювали над пошуком ринків збуту готової промислової продукції, покращенням свого фінансового стану, заходами інноваційного розвитку, створенням нових робочих місць, збереженням інвестиційної привабливості.

У звітному періоді всі підприємства спрацювали добре. За 9 місяців 2016 року фактично вироблено продукції в порівняних цінах на суму 72,0 млн. грн., що становить 181,1% до відповідного періоду минулого року. З приростом обсягів виробництва спрацювали всі підприємства. «Формстиль» випустили продукції на 189,1% більше аналогічного періоду минулого року. ТОВ «Кондитерська фабрика «Десна» збільшила обсяг виробництва продукції і вийшла на рівень 134,8% більше минулого року. У ТОВ «НВКЦ «Прес» за рахунок стабілізації ринку збуту за підсумками 9 місяців збільшено випуск продукції на 52,3 млн. грн або на 199,9% більше аналогічного періоду минулого року.

Значна роль у формуванні економічного потенціалу району, забезпеченні ефективного функціонування системи обігу споживчих товарів

відведена сфері внутрішньої торгівлі та ресторанного господарства як важливій складовій внутрішнього споживчого ринку.

Оборот **роздрібною торгівлі** за всіма каналами реалізації за 9 місяців 2016 року склав 182041,3 млн. грн., що становить 102,4 % до відповідного періоду попереднього року.

Як підсумок, за даними моніторингу соціально-економічного розвитку районів та міст обласного підпорядкування за підсумками січня-вересня 2016 року Носівський район посідає загальне 17 місце, в т.ч.

за темпами зростання(зменшення) обсягів реалізованої промислової продукції (товарів, послуг) посідає 11 місце - 94,6% до попереднього року;

за обсягом реалізованої промислової продукції (товарів, послуг) у відпускних цінах підприємств (без ПДВ та акцизу) у розрахунку на одну особу населення посідає 13 місце - 2435,2 тис.грн.;

за індексом обсягу сільськогосподарського виробництва (по сільгосппідприємствах) - 98,8 % до відповідного періоду попереднього року- 17 місце;

за обсягом виробництва продукції сільського господарства(по сільгосппідприємствах) у розрахунку на одну особу сільського населення, (у постійних цінах) - посідає 7 місце - 13196 грн.;

за темпами зростання (зменшення) обороту роздрібною торгівлі (за всіма каналами реалізації) посідає 7 місце -103,2 % до відповідного періоду попереднього року;

за обсягом обороту роздрібною торгівлі у розрахунку на одну особу населення посідає 19 місце - 4017,3 грн.

За січень-вересень 2016 року **автомобільним транспортом** району перевезено 11,0 тис.т вантажів, виконано вантажооборот в обсязі 7 млн.ткм. Порівняно з січнем-вереснем 2015 року обсяг перевезених вантажів зріс на 43%, а вантажообороту-більше, ніж у 5 разів.

Обсяги пасажирських перевезень автобусами становили 321 тис.пасажирів, що на 17% більше, ніж за січень-вересень 2015 року. Близько половини (46%) пасажирських перевезень виконали фізичні особи-підприємці.

Щодня послугами маршрутного автотранспорту району, у середньому, користувалися більше тисячі пасажирів.

Підприємництво є одним із головних факторів формування і розвитку конкурентоспроможності економіки району, підтримки внутрішнього ринку.

Станом на 01 жовтня 2016 року в районі зареєстровано 963 суб'єкти підприємницької діяльності (фізичних осіб) та 90 суб'єктів малого та середнього підприємництва (юридичних осіб) - платників податків, що відповідає рівню минулого року.

Частка надходжень від суб'єктів малого підприємництва до бюджетів всіх рівнів становить 26,8 %, від суб'єктів середнього підприємництва – 37,8% проти 21,4 % та 46,4 % відповідно рік тому.

Проводиться робота по залученню безробітних до зайняття підприємницькою діяльністю. Трьом особам надано одноразову допомогу по безробіттю для зайняття підприємницькою діяльністю.

Щодо **ринку праці**, то протягом січня-вересня 2016 року на обліку в центрі зайнятості перебували та отримували комплекс соціальних послуг 762 безробітних, що становить 92% до відповідного періоду 2015 року. Отримали статус безробітного з початку року 398 осіб (83% до січня-вересня 2015 року). Працевлаштовано на вільні та новостворені робочі місця 405 безробітних.

Стан наповнення доходами бюджетів усіх рівнів залежить від ефективної господарської діяльності суб'єктів господарювання, визначальною умовою якої є відновлення економічного зростання та фінансово-економічної стабілізації. Одне з головних завдань у роботі органів виконавчої влади та місцевого самоврядування - виконання бюджету, як особливого регулятора соціально-економічних процесів.

За 9 місяців 2016 року до загального та спеціального фонду бюджетів усіх рівнів мобілізовано 148415,8 млн.грн., що становить 128,7% до минулорічного показника. Приріст доходів до відповідного періоду минулого року склав 33,1 млн.грн., або 28,7%.

З державного бюджету отримано 98904 тис.грн. офіційних трансфертів, з них 2585,6 тис.грн. базова дотація та 96318,4 тис.грн. субвенції. (в т.ч. освітня субвенція – 27058,9 тис.грн., медична – 13918,4 тис. грн.)

Станом на 1 жовтня поточного року податковий борг до Зведеного бюджету по району становив 591,3 тис. грн., що на 256,8 млн. грн. більше у порівнянні з початком року та на 220,5 млн. грн. більше, ніж за відповідний період минулого року.

Протягом звітної періоду проводилась робота з легалізації праці та отримуваних доходів населення, збільшення надходжень єдиного внеску та роботу з погашення заборгованості по єдиному соціальному внеску. Легалізовано 72 робочих місць. В результаті, додаткові надходження становлять 97,2 тис.грн., в т.ч. з податку на доходи фізичних осіб 38,88 тис. грн., єдиному соціальному внеску 58,32 тис.грн. Залучено до державної реєстрації 8 громадян, ними сплачено 19,68 тис.грн. єдиного податку.

До загального фонду бюджету району надійшло власних і закріплених доходів у сумі 39,1 млн.грн., що становить 127,5 % до планових показників 9 місяців, понад заплановані показники надійшло 8,4 млн.грн.

Виконання запланованих показників по залученню до бюджету власних і закріплених доходів забезпечили всі місцеві бюджети району.

За 9 місяців 2016 року по зведеному бюджету району на заробітну плату використано коштів в сумі 53969,0 тис.грн., що складає 79,9 % річних

бюджетних призначень, на енергоносії використано коштів в сумі 9034,4 тис.грн., що складає 60,7 %. Прострочена заборгованість за вказаними виплатами відсутня.

За 9 місяців 2016 року не допускалось необґрунтованого збільшення чисельності працівників бюджетних установ.

Протягом звітнього періоду потреба у бюджетних призначеннях на заробітну плату та інші захищені статті видатків забезпечувалась за рахунок спрямування вільних залишків коштів, які склались на 01.01.2016 року та перевиконання доходної частини бюджетів. На вказані цілі додатково спрямовано 4545,6 тис.грн.

Основним джерелом збільшення доходів є збільшення надходжень по податку з доходів фізичних осіб за рахунок зростання фонду оплати праці.

Середня номінальна заробітна плата штатного працівника у січні-вересні 2016 року становила 3943 грн., проти 3887 грн. середнього показника по області, що становить 101,4% до середнього рівня по регіону та 121,5% до січня-вересня 2015 року. Середньооблікова кількість штатних працівників підприємств, установ, організацій у січні-вересні 2016 року по району становила 3,3 тис.осіб. Станом на 01.10.2016 року відповідно до статистичної звітності, заборгованість по заробітній платі відсутня.

У районі діє 133 колективних договорів. Колективно-договірними відносинами охоплено 3959 працівників. У 21 суб'єктів господарювання району виявлено 114 робочих місць з несприятливими умовами праці, що підлягають атестації. За результатами атестації підтверджується право на пільгове пенсійне забезпечення, право на додаткову відпустку, доплати до тарифних ставок та молоко. За 9 місяців 2016 року видано 2 довідки за результатами атестації робочих місць за умовами праці.

У районі вживаються заходи щодо реалізації державних програм **соціального захисту населення**, що дозволяє реально підтримувати життєдіяльність найбільш соціально незахищених мешканців, фінансування негативних проявів ринку для громадян, безробіття, створення ефективної пенсійної системи, надання допомоги саме найбільш вразливим верствам населення та, в цілому, недопущення зростання соціальної напруги.

Забезпечено стабільну виплату всіх пенсійних зобов'язань, а також докладається максимум зусиль для швидкого й повного перерахунку пенсійних виплат у зв'язку зі змінами в законодавстві. Здійснюється комплекс заходів, спрямованих на виконання завдань щодо подальшого поліпшення пенсійного забезпечення громадян, більш повного надходження коштів до Пенсійного фонду. Станом на 01 жовтня 2016 року на обліку перебуває 10167 пенсіонерів. Середній розмір пенсії по відношенню до відповідного показника 2015 року збільшився на 3,7 % і складає 1542,08 грн. Протягом звітнього періоду забезпечено виплату пенсій та грошової допомоги в повному обсязі.

Станом на 01.10.2016 року сума боргу становить 347,6 тис.грн, з них: недоїмка по страхових внесках – 35,1 тис. грн, штрафні санкції – 40,6 тис. грн, пеня – 20,9 тис. грн., пільгові пенсії – 251,0 тис. грн (борг по відшкодуванню пільгових пенсій). Найбільші боржники: ТОВ АФ «Макіївка» - 71,0 тис. грн., ТОВ АФ «Дружба» - 60,8 тис.грн., ТОВ «АФ Україна» - 46,1 тис. грн..

У Єдиному Державному автоматизованому реєстрі осіб, які мають право на пільги, перебуває 8071 осіб. Відділом грошових виплат та компенсацій управління соціального захисту населення райдержадміністрації протягом 9 місяців 2016 року призначені різні види державних допомог на загальну суму 29943,4 тис.грн. та виплачено 29943,4 тис. грн, що більше минулого року на 5323,9 тис.грн.

Одним із шляхів забезпечення адресної соціальної підтримки найменш захищених сімей і громадян в умовах поступового підвищення частки покриття населенням собівартості житлово-комунальних послуг і енергоносіїв – є реалізація Програми житлових субсидій. Протягом 2016 року призначено субсидії на житлово-комунальні послуги 3463 родинам, що на 2898 родин більше, ніж у минулому році. Станом на 01.10.2016 року нараховано коштів організаціям надавачам житлово-комунальних послуг 23116,5 тис. грн., що на 19274,0 тис.грн. більше, ніж за відповідний період минулого року. Субсидії на тверде паливо та скраплений газ призначено 389 сім'ям (на 250 сімей більше відповідного періоду минулого року) на суму 807,3 тис. грн. Субсидіями на житлово-комунальні послуги користуються 6006 сімей, що на 4055 сімей більше, ніж у 2015 році.

Середній розмір призначеної субсидії на одне домогосподарство на житлово-комунальні послуги в опалювальний період складає 1528,40 грн., у 2015 році-1120,91 грн.

Територіальним центром соціального обслуговування населення надаються соціальні послуги 1511 чол. За звітний період послуг надано на загальну суму -126,43 тис. грн. У відділенні соціальної допомоги вдома на обліку перебуває 960 чол., відділенні організації надання адресної натуральної і грошової допомоги - 532 чол., у відділенні стаціонарного догляду с.Мрин - 21 чол.

Вживаються заходи щодо соціального захисту дітей. На первинному обліку станом на 01.10.2016 перебуває 71 особа з категорії дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з них 63 влаштовано у сімейні форми виховання. На даний час функціонує 13 прийомних сімей, де виховується 17 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Станом на 01.10.2016 року в районі проживає 301 багатодітна сім'я, де виховується 1019 дітей. З усіма сім'ями проводиться системна робота по наданню різних видів допомоги. В районі проживає 113 багатодітних матерів, що мають Почесне звання України «Мати-героїня».

Протягом звітного періоду забезпечена безперебійна робота закладів освіти, охорони здоров'я, культури.

Наявна мережа закладів освіти в Носівському районі в основному задовольняє потреби громадян у здобутті дошкільної, позашкільної, загальної середньої освіти, що дає можливість забезпечити безперервність ступеневої освіти.

На виконання Закону України "Про дошкільну освіту" діє 14 дошкільних навчальних закладів, з них 7 у складі НВК "ЗНЗ-ДНЗ", в яких виховується 742 дитини, що становить 57 %. З початку року створено три навчально-виховні комплекси.

Для забезпечення доступності та якості надання освітніх послуг у районі визначено 5 опорних загальноосвітніх шкіл: Носівська № 2, Носівська № 5, Мринська, Коломійцівська, Володьководівницька № 1 ЗОШ I-III ступенів.

На базі шкіл працює 63 різнопрофільних гуртків, до роботи в яких залучено 1002 учнів, що становить 34 %.

Шкільними автобусами забезпечено підвіз 378 дітей (100 %), які проживають за межею пішохідної доступності, до навчальних закладів. З цієї метою задіяно 14 транспортних одиниць (шкільних автобусів - 9: 4 - за державною програмою, 4 - за обласною, 1 - за спонсорські кошти; автобусів місцевих господарств - 2; рейсових - 3).

У поточному навчальному році гарячим харчуванням охоплено 2569 учень (87,8 % школярів) з 20 шкіл району. Середня вартість обідів становить 5 грн.

Медична допомогу населенню Носівського району надається центральною районною лікарнею на 213 стаціонарних ліжок та 14 ліжок денного стаціонару при поліклініці Носівської центральної районної лікарні, та Носівським ЦПМСД, до складу якого входять 4 лікарських амбулаторії загальної практики сімейної медицини, 24 фельдшерські пункти і 1 лікарська амбулаторія в м.Носівка.

На утримання Носівської ЦРЛ було фактично використано 11 206314 грн., що становить в розрахунку на 1 мешканця 337,8грн., у тому числі : на заробітну плату - 78,5%, на енергоносії - 15,64 %, на харчування - 1,41 %, на медикаменти - 1,54 %. Вартість 1 л\дня на харчування - 3,96 грн. на медикаменти - 3,33грн.

На утримання Центру первинної медико-санітарної допомоги було фактично використано - 4406319,0 грн., що становить в розрахунку на 1 мешканця 150,0 грн., у тому числі: на заробітну плату - 76,0%, на енергоносії - 15,8 %, на медикаменти - 1,6 %.

Проведення в районі державних, професійних та народних свят, організацію культурного дозвілля населення, відродження та збереження народних традицій, надання бібліотечних послуг, здобуття початкової мистецької освіти, відродження та збереження культурної спадщини забезпечують 59 закладів, серед яких: 1 районний Будинок культури, 13

сільських будинків культури, 13 сільських клубів, 29 бібліотек централізованої бібліотечної системи, 1 районна школа мистецтв, 2 «народних» історико-краєзнавчих музеї.

Роботу закладів культури забезпечує всього 94 працівники, з них 62 творчих, 35 з яких мають фахову освіту, що становить 73,3%.

До чинників, що гальмують економічний розвиток району, належать:

- недостатній рівень конкурентоспроможності промислової продукції внаслідок використання застарілих технологій та зношеного виробничого обладнання, що призводить до втрати конкурентних позицій виробників на зовнішньому та внутрішньому ринках;
- складна політична ситуація обумовила невиконання контрактів на реалізацію готової продукції із суб'єктами Російської Федерації;
- коливання валютного курсу, що призводить до зменшення валютної виручки;
- зниження купівельної спроможності населення, що впливає на попит продукції та обумовлює зниження обсягів виробництва галузей, орієнтованих на внутрішній ринок;
- обмежений доступ підприємств базових галузей промисловості до кредитних ресурсів через високі відсоткові ставки комерційних банків, особливо на довгостроковий період для технічного переозброєння;
- обмежена кількість експортоорієнтованих виробничих підприємств;
- зменшення обсягів державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників значно стримує активізацію їх інвестиційної діяльності;
- спад поголів'я ВРХ, у тому числі корів, внаслідок чого є досить низькою продуктивність тварин, зокрема надій молока;
- зниження родючості ґрунтів та зменшення вмісту гумусу в ґрунті;
- недостатній розвиток сільськогосподарської кооперації, малого підприємництва на селі та соціальної інфраструктури;
- невідповідність стану більшості автомобільних доріг загального користування області належним техніко-експлуатаційним показникам, що значною мірою обумовлено незначними обсягами фінансування з державного бюджету, які не забезпечують не тільки нормативної, але й мінімальної потреби в проведенні робіт з ремонтів та утримання мережі доріг загального користування;
- недосконала організація руху пасажирського транспорту району;
- недосконалість державної політики щодо перевезення пільгових категорій громадян.
- складна економічна ситуація, зокрема, коливання валютного курсу, висока вартість кредитів комерційних банків призводить до зменшення внутрішнього попиту на будівництво нового житла;
- високий ступінь зношення основних фондів, їх занедбаність внаслідок відсутності сприятливого інвестиційного клімату;
- відсутність централізованого водопостачання та водовідведення у ряді населених пунктів;

- незадовільний стан мережі водопостачання та водовідведення, що спричиняє виникнення аварій, значні втрати води, зниження якості води та порушення графіків її подачі;
- висока зношеність житлового фонду;
- стихійний вивіз твердих побутових відходів, що обумовлено відсутністю діючих полігонів твердих побутових відходів, сміттєпереробних та сміттєспалювальних заводів.
- обмеження споживчого кредитування через нестабільну фінансову ситуацію;
- недостатня ефективність системи контролю за дотриманням санітарно-гігієнічних норм і правил на виробництві;
- необхідність подальшого спрощення процедури отримання фізичними та юридичними особами адміністративних послуг;
- низький рівень поінформованості суб'єктів малого і середнього підприємництва про порядок та умови провадження господарської діяльності;
- розвиток туризму стримує недостатньо розвинена придорожня інфраструктура, недосконалість законодавства, яке регламентує діяльність у сільському зеленому туризмі;
- недостатня кількість вільних робочих місць та вакантних посад на ринку праці;
- недостатній фінансовий ресурс для повноцінного функціонування галузі охорони здоров'я району, зокрема, на забезпечення закладів охорони здоров'я медикаментами, одноразовими розхідними матеріалами, придбання сучасного медичного обладнання, проведення поточних і капітальних ремонтів;
- моральне і фізичне зношення значної частини медичного обладнання;
- недостатній рівень розбудови інфраструктури району, що має негативний вплив на залучення інвестицій;
- погіршення інвестиційного клімату через складну ситуацію на сході України.

Відповідні проблеми негативно впливають на розвиток основних галузей економіки району, створення робочих місць, зростання добробуту та комфортного життя населення, що є основними для вирішення у 2017 році.

2. Цілі та пріоритети соціального і економічного розвитку у 2017 році

Головною метою розвитку району у 2017 році є забезпечення структурних зрушень в економіці, підвищення її конкурентоспроможності як основи для збалансованого зростання, розв'язання соціальних проблем та підвищення добробуту населення.

Пріоритетними завданнями та шляхами досягнення мети будуть:

- активізація розвитку підприємництва, збільшення кількості об'єктів підприємницької діяльності, фінансова підтримка малого бізнесу;

- розширення ринку праці та забезпечення продуктивної зайнятості населення шляхом збереження існуючих та створення нових робочих місць;
- працевлаштування незайнятого населення за рахунок створення нових робочих місць;
- спрямування інвестиційних вкладень в пріоритетні галузі економіки;
- професійна підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації незайнятих громадян;
- підтримка самозайнятості населення, сімейного підприємництва, у тому числі у сфері виробництва сільгосппродукції, малого та середнього бізнесу;
- впровадження енергоощадних заходів на підприємствах, у бюджетній сфері, стимулювання населення до енергозбереження;
- подальша розбудова інфраструктури житлово-комунального господарства району;
- підвищення інвестиційної привабливості району та нарощування обсягів інвестицій в основний капітал;
- підвищення конкурентоздатності аграрного сектору;
- підвищення ефективності використання коштів та матеріальних ресурсів, що спрямовуються державою на підтримку розвитку галузі агропромислового розвитку;
- розвиток інфраструктури села.

3. Забезпечення макроекономічної стабільності та підвищення конкурентоспроможності економіки

3.1. Бюджетна політика

В основу розрахунків доходів зведеного бюджету району покладено основні макропоказники економічного і соціального розвитку району, чинне законодавство з питань оподаткування, враховано динаміку надходжень податків, зборів та обов'язкових платежів у минулі роки та прогнозні показники доходної частини бюджету.

У районі налічується 1294 платників податків, із них юридичних осіб - 297, у тому числі платників податку на прибуток - 58, єдиного податку юридичні особи - 57, єдиному податку сільськогосподарських товаровиробників, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий рік дорівнює або перевищує 75 %, - 37, кількість неприбуткових підприємств та установ - 145. Із них платників ПДВ - 40. На обліку перебуває 997 фізичних осіб - платників податків.

Формування видаткової частини бюджету району ґрунтується на необхідності здійснення структурних змін в усіх сферах діяльності, забезпечення економічного використання бюджетних коштів.

Фінансовий результат від звичайної діяльності очікуємо в 2016 році зі збитком 30 млн.грн.

Обсяг власних доходів місцевих бюджетів очікується у сумі 52,4 млн. грн, або на 31,7 % більше фактичного рівня 2015 року.

Головні цілі на 2017 рік:

формування достатніх ресурсів для фінансування пріоритетних напрямів соціально-економічного розвитку району та підвищення ефективності використання бюджетних коштів.

Пріоритетні напрями діяльності по досягненню цілі:

- фінансове забезпечення заходів щодо вирішення найбільш нагальних соціальних проблем і програм, спрямованих на підвищення добробуту населення;
- дотримання чинного бюджетного законодавства;
- скорочення податкового боргу за податковими зобов'язаннями суб'єктів господарювання;
- недопущення зменшення частини видатків бюджету соціального спрямування;
- оптимізація видатків, мережі та штатів бюджетних установ, зменшення їх дебіторської та кредиторської заборгованості, списання кредиторської заборгованості, термін позовної давності якої минув;
- посилення відповідальності головних розпорядників коштів за витрачанням бюджетних коштів;
- обґрунтування найраціональніших і найефективніших шляхів використання фінансових ресурсів для досягнення поставлених цілей та оптимального їх використання з метою першочергового забезпечення ними пріоритетних напрямків розвитку;
- надання кредитними установами цільових позик на інноваційно-інвестиційний розвиток господарюючих суб'єктів;
- забезпечення проведення закупівель товарів робіт і послуг з використанням системи електронних державних закупівель;
- спрямування внутрішніх інвестицій на оновлення виробництва, зменшення енерго- та ресурсомісткості і підвищення конкурентоспроможності продукції.

3.2. Розвиток підприємництва та удосконалення системи надання адміністративних послуг

Одним із основних напрямків діяльності органів виконавчої влади району є виконання Стратегії сталого розвитку Чернігівської області на період до 2020 року, розвиток підприємництва та удосконалення системи надання адміністративних послуг.

Розвиток ринкової економіки не можливий без активізації підприємницької діяльності. Значний вплив на економічне зростання має розвиток малого і середнього бізнесу, за рахунок якого відбувається розширення господарських зв'язків, прискорюється окупність витрат, що

служує стабілізуючим чинником ціноутворення, зменшується соціальне напруження в суспільстві шляхом створення додаткових робочих місць.

З метою забезпечення подальшої активізації малого та середнього бізнесу розроблена районна Програма розвитку малого та середнього підприємництва на 2017-2020 роки.

У районі працює об'єкт інфраструктури підтримки малого підприємництва - фінансово-кредитна установа, а саме: Чернігівська кредитна спілка. Одним із впливових факторів розвитку малого бізнесу є надання фінансової допомоги через Державну організацію «Регіональний фонд підтримки підприємництва по Чернігівській області».

Постійно проводиться робота по залученню безробітних до зайняття підприємницькою діяльністю. З метою підтримки підприємницьких ініціатив безробітних громадян в Носівському РЦЗ було проведено 3 тематичні семінари "Як розпочати свій бізнес?", тренінги, індивідуальні консультації з питань самозайнятості та організації власної справи. З початку року 3 безробітних проходили навчання на курсах цільового призначення «Підприємець-початківець», всі закінчили навчання та відкрили власну справу шляхом виплати одноразової допомоги по безробіттю, з них один інвалід.

Для спрощення процедури надання адміністративних послуг у районі функціонує Центр надання адміністративних послуг, де надається 52 види адмінпослуг. Протягом 9 місяців поточного року через центр надання адміністративних послуг надано 4501 послугу.

Затверджені регламент, положення та стандарти центру надання адміністративних послуг, створені відповідні розділи на веб-сайті райдержадміністрації. Органи виконавчої влади та бюджетні установи надають послуги за принципом «організаційної єдності».

Реформування сфери адміністративних послуг, в тому числі дозвільної системи, є однією із складових Програми економічних реформ, що реалізується в Україні, та тісно пов'язане з питаннями дерегуляції господарської діяльності.

Головна ціль на 2017 рік: забезпечення активізації підприємницької діяльності, сприятливих умов для створення і функціонування малого бізнесу, реалізації прав громадян на підприємницьку діяльність для підвищення рівня життя населення та добробуту громадян району, подолання проблем безробіття, створення стабільного підприємницького середовища, полегшення доступності підприємців до якісних інформаційних, консалтингових та інших послуг, забезпечення роботи єдиної системи надання адміністративних послуг.

Пріоритетні напрями діяльності по досягненню цілі на 2017 рік:

- забезпечення впровадження державних заходів підтримки створення суб'єктів підприємництва та супроводження їх початкового розвитку;
- розвиток сучасної інфраструктури та надання фінансової допомоги суб'єктам підприємницької діяльності;

- сприяння перепідготовці та підвищенню кваліфікації кадрів для підприємницького сектору економіки, забезпечення продуктивної зайнятості населення шляхом створення нових (економічно доцільних) робочих місць;
- підтримка інвестиційно-інноваційної діяльності, запровадження дієвих механізмів залучення інвестицій;
- удосконалення ресурсного та інформаційного забезпечення суб'єктів підприємництва;
- удосконалення регуляторних процесів та нормативно-правової бази в сфері підприємництва;
- створення ефективних механізмів взаємодії місцевих органів влади з представниками малого бізнесу, спільна підготовка і проведення нарад, робочих груп, конкурсних комісій з обговорення бізнес-проектів тощо;
- зменшення витрати часу на отримання адміністративних послуг мешканцями району, в тому числі підприємцями;
- розширення можливостей для надання адміністративних послуг в електронному режимі;
- усунення підґрунтя для корупційних проявів;
- вихід на більш високий рівень якості надання адміністративних послуг.

Системне регулювання цих питань позитивно вплине на піднесення ділової активності населення району, сприятиме суттєвому розширенню і підвищенню ефективності підприємницької діяльності, а також стимулюватиме позитивну динаміку економічних перетворень, сприятиме соціальній та політичній стабільності району.

3.3. Інвестиційна діяльність

У цілях збереження позитивної динаміки залучення інвестицій, активізації інвестиційної діяльності в районі продовжується робота щодо формування позитивного інвестиційного клімату, сприяння залученню інвестицій, спрямованих на розвиток пріоритетних напрямів соціально-економічного розвитку району. Вкладаються інвестиції переважно в сільське господарство, розвиток промисловості та транспорт.

Обсяг капітальних інвестицій за підсумками першого півріччя ц.р. становив 36,0 млн. грн., з них власні кошти підприємств і організацій -89,9%. Темпи зростання обсягу капітальних інвестицій до аналогічного періоду минулого року - 90,1%. Обсяг капітальних інвестицій на одну особу склав 1913,7 грн.

Значна частина коштів, як і раніше, залучалася у галузь сільського господарства (ТОВ «Нива 2008», СФГ «Вікторія», ТОВ «Носівка Агро», ТОВ «Агронадія», ФГ «Мельник» та інші).

У цьому році за рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій виділено 884,169 тис. грн. Зазначені кошти розподілені на наступні об'єкти:

капітальний ремонт ДНЗ № 1 «Барвінок» - 535,018(заміна вікон, надвірних дверей, облаштування ганків);

капітальний ремонт покрівлі сільського клубу с.Ясна Зірка -190,331;

капітальний (вибірковий) ремонт автомобільної дороги комунальної власності по вул. Коцюбинського довжиною 1,200 км в м.Носівка-349,151;

закупівля обладнання для загальноосвітніх закладів м.Носівка-66,165;

закупівля обладнання та сценічних костюмів для Носівського РБК-90,0;

закупівля медичного обладнання та інструментарію для Носівської ЦРЛ-150,0;

закупівля медичного обладнання та інструментарію для Носівського ЦПМСД-150,0.

За рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку реалізується проект Носівська ЗОШ І-ІІІ ст.№5.

У 2017 році в районі проводитиметься робота по реалізації інвестиційних проектів, джерелом фінансування яких будуть власні кошти:

1. ТОВ «Носівський цукровий завод» - 36,3 млн.грн.;
2. ТОВ «Носівка Агро»—3,5 млн.грн.;
3. ТОВ «Агронадія» - 5,0 млн.грн.;
4. СФГ «Вікторія» - 3,0 млн.грн.
5. ФГ «Мельник» - 4,0 млн.грн.;
6. ТОВ «Маяк» - 2,0 млн.грн.
7. ТОВ «Носівська птахофабрика» - 2,0 млн.грн.;
8. ТОВ «АТП-1208» - 100,0 тис.грн.;
9. ТОВ «Кондитерська фабрика «Десна» -150 тис.грн.

Головна ціль на 2017 рік: подальша активізація інвестиційної діяльності та нарощування обсягу інвестиційного капіталу з використанням усіх джерел фінансування.

Пріоритетні напрями діяльності по досягненню цілі на 2017 рік:

- створення в районі привабливих умов для інвесторів шляхом формування змістовного інформаційного середовища, визначення пріоритетів та економічних стимулів, розвитку соціальної та комунальної інфраструктури у населених пунктах району;
- реалізація інноваційно-інвестиційних проектів, спрямованих на оновлення виробництва, випуск конкурентоспроможної продукції, створення нових робочих місць;
- реалізація програм розвитку житлового будівництва, завершення недобудов;
- подальше зміцнення матеріально-технічної бази об'єктів охорони здоров'я, освіти, культури, комунального господарства шляхом соціальної спрямованості бюджетного інвестування.

Основні проблемні питання:

- нестабільність законодавчої бази щодо інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку;
- обмеженість фінансування будівництва соціально важливих об'єктів для регіону;
- відсутність підтримки соціально значимих інвестиційних проектів на державному рівні;
- обмеженість вільних обігових коштів та низький рівень прибутковості підприємств.

Заходи з реалізації цілей на 2017 рік:

- дієвий контроль за цільовим і своєчасним освоєнням коштів державної субвенції на соціально-економічний розвиток району, а також інших субвенцій, які будуть передбачені для вирішення нагальних проблем соціально-економічного розвитку району;
- здійснення моніторингу інвестиційних намірів господарюючих суб'єктів;
- надання допомоги суб'єктам господарювання району в розробці та просуванні перспективних інвестиційних проектів для спільної інвестиційної діяльності;
- поширення наявної інформації через засоби масової інформації, мережу Інтернет, тощо.

3.4. Житлово-комунальне господарство та житлова політика

Житлово-комунальні послуги в районі надають 2 спеціалізовані підприємства: КП „Носівські теплові мережі” та КП „Носівка - комунальник”.

КП „Носівка - комунальник”

Житловий фонд:

1. Проведено обстеження житлових будинків комунальної форми власності в кількості 25 шт.
2. Підготовка паспорта готовності житлових будинків до роботи в зимовий період.
3. В багатоповерхових будинках проведено ревізію герметизації вводів в підвальних приміщеннях.
4. Проведено роботи по ізоляції та утепленню трубопроводів холодного водопостачання у підвальних приміщеннях по вул. Центральна 41 вул. Центральна, 45 в м. Носівка.
5. Виконані роботи по фарбуванню вводів трубопроводів газопостачання.
6. Проведено роботи з утеплення стін будинку по вул. Вокзальна, 9.
7. Перевірки ДВК у житлових будинках комунальної власності проводяться згідно графіка.
8. Перевірки ДВК на підприємствах, організаціях та закладах проводиться згідно заявок.

Водопостачання та водовідведення:

1. Проведено ревізію електросилового обладнання на об'єктах водопостачання та водовідведення з частковою заміною електросилових агрегатів, з метою запобігання ураження струмом працівників.

2. Проведено ревізію запірної арматури в водопровідних та каналізаційних колодязях.
3. Проведено роботи по ремонту ділянки водопровідної мережі по вул. Центральна (від котельні №1 до райлікарні) протяжністю 250 м.п.
4. Підготовлено до роботи в осінньо-зимовий період артезіанські свердловини по м. Носівка.
5. Введено в експлуатацію 8,5 км водогонів по м. Носівка.
6. Проведено поточний ремонт наземних полів фільтрації.
7. Проведено роботи по ревізії технологічного обладнання каналізаційно-насосної станції.
8. Аварійні ситуації ліквідуються своєчасно.

Благоустрій:

1. Проведені роботи по підготовці спец. техніки до роботи в зимовий період.

Проблемні питання:

1. Відсутність фінансування по реконструкції ділянки водопровідної мережі по вул. Центральна до районної лікарні.
2. Аварійна ділянка водопровідної мережі по вул. Баштова.
3. Заготовлення посипного матеріалу.

КП „Носівські теплові мережі”

КП „Носівські теплові мережі” станом на 1 жовтня 2016р. має на балансі 28 котелень які надають послуги з теплопостачання, з них 23 котельні працюють на природному газі, а 5 на твердому паливі.

Дані котельні виробляють теплову енергію для забезпечення теплом бюджетні установи та госпрозрахункові організації .

Опалювальна площа всіх споживачів, які користуватимуться послугами з теплопостачання в 2016р.р. складає - 48 тис. м²

Стан розрахунків споживачів за спожиті послуги має 95%.

Станом на 01.10.2016року КП «Носівські теплові мережі» не має заборгованості за спожитий природний газ перед НАК НАФТОГАЗ України, та транспортування природного газу перед ПАТ «Чернігівгаз» і «Укртрансгаз».

На всіх котельнях підприємства проведені гідравлічні випробування котлів, технологічних трубопроводів, теплових мереж. Здійснено перевірку засобів вимірювальних технічних (ЗВТ) та сигналізаторів газу, які здані на перевірку у відповідні лабораторії. Проведено роботи по прочистці та ревізії ДВК. Здійснено ревізію мережних насосів та запірно-регулюючої арматури.

Проведено планові ремонти автоматики котлів.

Котельні підприємства готові до роботи в осінньо-зимовий період.

Завершено роботи по встановленню твердопаливного котла на котельні №11-Д для забезпечення теплом Носівську районну школу–гімназію.

Підприємством накопичено тверде паливо (дрова) на осінньо-зимовий період та є виділений ліміт природного газу НАК НАФТОГАЗ УКРАЇНИ.

В жовтні 2016р підприємству передано на баланс підземні газові вводи від Носівського районного відділу освіти.

В плані економії природного газу КП „Носівські теплові мережі” за минулий опалювальний період для опалення будівель споживачів фактично використало природного газу менше в порівнянні до норм, розрахованих згідно КТМ 204 України 2494 «Норми та вказівки по нормуванню витрат палива та теплової енергії на опалення житлових та громадських споруд, а також на господарсько-побутові потреби в Україні» в цілому до 30%.

Забезпечення населення житлом в районі планується в основному за рахунок індивідуальних забудовників. З початку поточного року індивідуальними забудовниками введено в дію 19 індивідуальних житлових будинків загальною площею 2,9 тис. кв. м, що приблизно відповідає рівню аналогічного періоду минулого року.

В районі впроваджуються заходи Програми підтримки індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім». Програма розроблена на 2016-2020 роки. За 9 місяців 2016 року Чернігівським обласним фондом підтримки індивідуального житлового будівництва на селі укладено та прокредитовано 5 кредитних угод на суму 499,9 тис.грн., придбано 2 житлових будинки, введено в дію 461,1 кв.м житла.

Пріоритети житлової політики:

- будівництво житла для малозабезпечених верств населення за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів;
- створення механізмів здешевлення вартості кредитування під час виконання житлових програм;
- будівництво житла молодим сім'ям в сільській місцевості за програмою «Власний дім».

3.5 Енергозабезпечення та енергозбереження

Беззаперечним пріоритетом державної політики у сфері житлово-комунального господарства є енергоефективність та енергозбереження.

Єдиним підприємством в районі, яке спеціалізується на виробництві тепла, є КП «Носівські теплові мережі». Станом на 01 жовтня 2016 р. воно обслуговує 28 котелень, які знаходяться на балансі підприємства та надають послуги з опалення.

Головна ціль на 2017 рік: впровадження енергоощадних проектів у бюджетній сфері та стимулювання впровадження населенням району енергоощадних заходів.

Основні завдання та заходи:

- зменшення споживання паливно-енергетичних ресурсів усіма категоріями споживачів через стимулювання впровадження енергоощадних заходів;

- стимулювання впровадження населенням району енергоощадних заходів шляхом реалізації механізму компенсації відсотків за кредитами на заходи з енергозбереження;

- популяризація економічних, екологічних та соціальних переваг енергоощадності, підвищення громадського освітнього рівня у цій сфері;

- переведення об'єктів бюджетної сфери на альтернативні, нетрадиційні види палива;
- проведення реконструкції та модернізації обладнання котелень бюджетних установ району: встановлення твердопаливних блочно-модульних котелень ;
- проведення робіт щодо утеплення фасадів приміщень, заміни вікон, ремонту дахів;
- розширення використання енергоефективних систем освітлення у бюджетних установах і організаціях району;
- сприяння суб'єктам господарювання впровадженню інвестиційної діяльності, спрямованої на виробництво місцевих видів палива;
- проведення моніторингу стану та ефективності впровадження енергоощадних заходів, а також стану використання паливно-енергетичних ресурсів на об'єктах бюджетної сфери;
- проведення моніторингу стану розрахунків за енергоносіями.

Кількісні та якісні результати виконання:

- зменшення рівня споживання традиційних паливно-енергетичних ресурсів на об'єктах бюджетної сфери району;
- підвищення рівня питомих показників ефективності використання енергоресурсів і відповідне зменшення частки кошторисних видатків на оплату за спожиті енергоносії у структурі видатків.

3.6 Зовнішньоекономічна діяльність

У 2016 році продовжувалась робота щодо збільшення присутності місцевих товаровиробників на зовнішніх ринках.

У сфері зовнішньоекономічної діяльності по району задіяні ТОВ «ВІРС», «Носівське ХПП», КФ «Десна». У 2016 році очікується імпорт продукції на суму 1224,4 тис. доларів США. Експорт продукції в 2016 році очікується в сумі 4632,8 тис. доларів США.

Майже 80,0% обсягів зовнішньої торгівлі припадає на країни Європи та СНД. Найбільшими торговельними партнерами району є Німеччина, Ізраїль, Придністров'я, Естонія, Китай.

Головна ціль на 2017рік: формування позитивного балансу зовнішньої торгівлі, освоєння нових міжнародних ринків, розширення міжнародного співробітництва.

Основні завдання та заходи:

- сприяння виходу місцевих товаровиробників на зовнішній ринок, залученню інвестицій, удосконаленню технологій, впровадженню інновацій;
- інформаційна підтримка підприємств-експортерів у розширенні їхньої присутності на міжнародних торговельних ринках та в пошуку бізнес-партнерів за кордоном;
- просування товарів і послуг, виробниками яких є підприємства району, на зовнішньому ринку, представлення продукції на обласних, національних та

міжнародних виставках, економічних форумах, використання Інтернет-каналів і медіа-ресурсів тощо;

- впровадження підприємствами району інноваційних технологій та сучасного обладнання з метою виробництва конкурентоспроможної продукції;

- забезпечення систематичного оновлення інформаційно-аналітичної бази зовнішньоекономічного потенціалу району на web-сторінці райдержадміністрації.

4. Реальний сектор економіки

4.1. Промисловість

Головні цілі на 2017 рік:

- завантаження вільних виробничих потужностей з метою збільшення обсягів промислового виробництва;
- залучення інвесторів для відновлення виробничої діяльності підприємств, які припинили свою діяльність;
- сприяння прискоренню інноваційно-інвестиційної діяльності господарюючих суб'єктів усіх форм власності.

Пріоритетні напрями діяльності по досягненню цілі та заходи з їх реалізації:

- забезпечення системної роботи з промисловими підприємствами, що суттєво впливають на економіку району ;
- сприяння створенню нових робочих місць на діючих підприємствах та нових виробництвах ;
- сприяння запровадженню технологічної модернізації підприємств за рахунок реконструкції, технічного переоснащення та розширення діючих виробничих потужностей на основі впровадження енергозберігаючих та екологічно безпечних технологій;
- сприяння подальшому нарощуванню виробництва конкурентоспроможної продукції, розширенню асортименту та підвищенню її якості;
- - сприяння товаровиробникам району у збільшенні виробництва високоякісної, імпортозамінної та експортоорієнтованої продукції.

У 2017 році розрахунковий індекс промислової продукції у порівнянних цінах (до попереднього року) становитиме 109,2%. Обсяг реалізованої промислової продукції у відпускних цінах підприємств очікується в сумі 87570,1 тис.грн.

3.2. Аграрний комплекс

Агропромисловий комплекс — складова частина економіки, що поєднує в собі виробництво сільськогосподарської продукції, її переробку та матеріально-технічне обслуговування села.

Очікуване виробництво валової продукції по сільськогосподарських підприємствах району у наступному році становить 378,6 млн. грн., в тому числі продукції рослинництва - 334,6 млн. грн., продукції тваринництва – 44,0 млн. грн. Очікуване валове виробництво зернових культур у 2017 році по всіх категоріях господарств на площі 40373 га становить 248348 т зерна, при урожайності 61,5 ц/га.

На 2017 рік передбачено виростити сільськогосподарськими підприємствами 1105 т м'яса, що становить 83,5% до рівня минулого року. Прогноз по виробництву молока становить 10650 т, що становить 100,4 % до рівня минулого року.

Головна ціль на 2017 рік: збільшення виробництва сільськогосподарської продукції, створення умов для розвитку підприємництва у сільській місцевості, покращення умов життя та праці сільського населення.

Основні завдання та заходи:

- нарощення обсягів виробництва продукції тваринництва та рослинництва,
- запровадження екологічних технологій вирощування сільськогосподарських культур у сівозмінах господарств товаровиробників району шляхом: використання збалансованих норм мінеральних добрив, розширення посівів сидеральних культур, пріорювання соломи та пожнивних решток сільськогосподарських культур;
- широке застосування ресурсозберігаючих технологій;
- упровадження інноваційних технологій на вирощуванні сільськогосподарських культур;
- відтворення поголів'я та збільшення виробництва основних видів продукції тваринництва;
- розвиток молочного скотарства, будівництво та реконструкція молочно-товарних ферм, впровадження інноваційних технологій виробництва молока;
- зміцнення кормової бази, підвищення рівня якості та забезпечення тваринницької галузі кормами на зимово-стійловий період на 2016-2017 роки.

4.3. Транспорт

Автомобільний транспорт займає важливе місце у галузевій структурі економіки. Основні зусилля підприємств автомобільного транспорту спрямовані на виконання їх головного призначення – забезпечення

господарського комплексу і населення у перевезеннях, надання супутніх з перевезеннями послуг.

Довжина мережі автошляхів загального користування району на початок 2016 року становила 318 км, з яких близько третини належить до доріг державного значення, решта- місцевого. Майже всі вони з твердим покриттям (99%).

Усі населені пункти району охоплені автобусним сполученням.

На маршрутах в м. Носівка та по району працює підприємство ТОВ «АТП-1208», ТОВ «ПАССЕРВІС» та підприємці - фізичні особи.

Головна ціль на 2017 рік: забезпечення споживачів якісними послугами автомобільного транспорту.

Одним з факторів, впровадження якого сприяло б покращенню надання послуг з пасажироперевезень, є ремонт дорожнього покриття на ділянках, де активно здійснюються пасажирські перевезення.

Для забезпечення підвищення ефективності роботи пасажирського автотранспорту необхідно впровадити комплекс заходів:

- поліпшення технічного стану через придбання сучасних автобусів та капітальний ремонт і переобладнання діючих автотранспортних засобів для перевезення пасажирів;
- проведення капітального ремонту доріг, зокрема в найвіддаленіші населені пункти, які б відповідали вимогам по здійсненню перевезень пасажирів;
- збільшення кількості рейсів з метою запобігання перевантаження автобусів, забезпечення комфортності руху пасажирів.

4.4 Споживчий ринок

З метою підвищення платоспроможного попиту суб'єктів ринку, активізації підприємницької діяльності та розширення інноваційних можливостей економічного зростання, як необхідних умов розвитку внутрішнього ринку, органи місцевого самоврядування, райдержадміністрація спрямовують роботу на підвищення ефективності розвитку торгівлі та побутового обслуговування населення, формування інфраструктури аграрного ринку.

Споживчий ринок, особливо продовольчих товарів, характеризується високим рівнем насиченості товарами вітчизняного виробництва, своєчасним стабільним постачанням товарів повсякденного попиту, відсутністю дефіциту.

Торгівельне обслуговування населення здійснюється сільськими споживчими товариствами системи споживчої кооперації та суб'єктами підприємницької діяльності - юридичними і фізичними особами.

Обсяг роздрібного товарообігу за 2015 рік склав 221,8 млн.грн., у 2016 році очікується у сумі 248,6 млн.грн., що становить 101,9 % до минулого року, прогноз на 2017 рік – 269,3 млн.грн. або 100,2 %.

Цьому сприятиме впровадження нових форм організації роздрібної та оптової торгівлі, раціональних механізмів забезпечення потреб населення у товарах першої необхідності.

Головна ціль на 2017 рік: стабілізація умов розвитку споживчого ринку, формування ефективної торговельно-збутової інфраструктури, здатної забезпечувати високий рівень торговельного та побутового обслуговування населення відповідно до його потреб.

Пріоритетні напрями діяльності по досягненню цілі на 2017 рік:

- удосконалення торговельного обслуговування населення, особливо в сільській місцевості;
- забезпечення високої якості послуг та ефективної діяльності суб'єктів господарської діяльності цієї сфери в умовах ринкових відносин;
- розширення участі підприємств і організацій району у обласних та загальнодержавних виставкових заходах.

Заходи з реалізації пріоритетних напрямів:

- сприяння нарощуванню обсягів виробництва та продажу високоякісних конкурентоспроможних споживчих товарів, активізації їх просування на внутрішні та зовнішні ринки;
- проведення роботи по створенню сучасних, прогресивних торговельних закладів, в першу чергу в системі споживчої кооперації, розширення нових форм організації торгівлі;
- перегляд наявної торговельної мережі з метою її оптимізації, у тому числі за рахунок перепрофілювання, передачі незадіяних приміщень в оренду чи продаж суб'єктам підприємництва;
- розширення системи виїзного торговельно-побутового обслуговування населення віддалених та малочисельних населених пунктів;

Очікувані результати:

забезпечення населення необхідним асортиментом товарів та послуг, збільшення обсягів роздрібного товарообороту на 0,1 %, наповнення внутрішнього ринку якісними товарами від вітчизняних товаровиробників, відкриття нових об'єктів торгівлі та побутового обслуговування.

5. Соціальна і гуманітарна сфери

5.1 Демографічна ситуація, підтримка сімей, дітей та молоді, гендерна політика

Станом на 01.10.2016 року чисельність наявного населення району становила 29,26 тис.осіб.

Природний рух населення району у січні - вересні характеризується наступними даними:

	січень- вересень 2015 р.	січень- вересень 2016 р.	січень-вересень 2016 р. у % до січня -
--	--------------------------------	--------------------------------	--

			вересня 2015 р.
Народжених	232	194	83,6
Померлих	504	508	100,8
Природне скорочення, осіб	-272	-314	115,4
Шлюбів	129	81	62,8
Розлучень	17	18	105,9

У січні - вересні 2016 року в районі народилося 194 немовлят, що на 38 немовлят менше, ніж у січні – вересні 2015 року. За цей період у районі померло 508 осіб, що на 4 особи більше, ніж у січні- вересні 2015 року. Зареєстровано 81 шлюб, що на 48 шлюбів менше, ніж за відповідний період минулого року. Розірвали шлюб за взаємною згодою 18 пар, що на 1 пару більше ніж у січні - вересні 2015 року.

Головна ціль на 2017 рік : поліпшення демографічної ситуації в районі.

Пріоритетні напрями діяльності по досягненню цілі на 2017 рік:

- реалізація державної політики з питань поліпшення демографічної ситуації;
- підвищення якості життя населення;
- збереження і поліпшення здоров'я населення;
- посилення підтримки сім'ї, молоді та жінок;
- оптимізація міграційних процесів і мінімізація міграційних втрат.

Кількісні та якісні критерії ефективності заходів:

№ п/п	Показники	2015 р. факт	2016 р. очікуване	2017 р. прогноз
1	Середня чисельність наявного населення, тис. осіб.	29,62	29,26	28,77
	В тому числі: міського	13,88	13,81	13,75
	сільського	15,75	15,45	15,02

Підтримка сімей, дітей та молоді. Гендерна політика.

Протягом поточного року здійснювалось виконання районних програм «Молодь Носівщини» на 2016-2020 роки, «Підтримки сім'ї» на 2016 рік, «Оздоровлення та відпочинку дітей Носівського району на 2016-2020 роки», «Забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа на 2016-2017 роки», Плану заходів щодо запобігання та протидії торгівлі людьми на період до 2016 року, Законів України «Про оздоровлення та відпочинок дітей» і «Про попередження насильства в сім'ї».

У 2016 році здійснювалась низка цілеспрямованих заходів щодо навчання, виховання, оздоровлення, працевлаштування, організації дозвілля молоді, підтримки сімей і талановитої молоді.

Сектор у справах молоді та спорту , служба у справах дітей, відділ освіти райдержадміністрації, районний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, органи місцевого самоврядування проводять роботу по своєчасному виявленню сімей та осіб, які опинились у складних життєвих обставинах, багатодітних сімей. Вивчаються умови проживання даних сімей з метою надання адресної допомоги.

Станом на 01.07.2016 року на території району проживало 5182 дітей (від 0 до 17 років включно).

На первинному обліку служби у справах дітей райдержадміністрації станом на 01.10.2016 року перебуває 71 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з яких 63 влаштовано у сімейні форми виховання (41 – під опіку, піклування, 22 – у прийомні сім'ї та дитячі будинки сімейного типу).

У загальноосвітніх школах-інтернатах з району навчається 4 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, 2 дитини навчається в ПТНЗ, 2 – в Прилуцькому навчально-реабілітаційному центрі.

Протягом 2016р. статус дитини-сироти, та дитини, позбавленої батьківського піклування, набули 8 дітей.

На обліку з усиновлення перебуває 28 дітей. За III квартали 2016 р. усиновлено 2 дітей-сиріт іноземними громадянами.

На території району функціонує 13 прийомних сімей , де виховується 17 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського п піклування та 3 особи з їх числа. За 9 місяців 2016 року 5 прийомних батьків направлено на навчання по підвищенню виховного потенціалу.

На профілактичному обліку перебуває 24 дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах, з них, 23 – проживають в сім'ях, де батьки неналежним чином виконують батьківські обов'язки; 1 дитина, позбавлена батьківського піклування переміщена з тимчасово окупованої території або району проведення антитерористичної операції.

До центрів соціально-психологічної реабілітації дітей з району протягом III кварталів 2016р. направлена 1 дитина, яка залишилась без батьківського піклування.

В результаті проведення паспортизації багатодітних сімей виявлено, що станом на 01.10.2016 року в районі проживає 301 багатодітні сім'ї, в яких виховується 1019 дітей. В районі проживає 113 багатодітних матерів, що мають Почесне звання України «Мати-героїня».

У рамках здійснення заходів державної політики, направлених на розв'язання проблем соціального захисту осіб з обмеженими можливостями, в районі було проведено ряд заходів. Діти-інваліди знаходяться під постійним контролем лікарів-спеціалістів, їм надається постійна медична допомога, забезпечується їх оздоровлення.

Творчо обдаровані діти та молодь району брали участь в першому та другому етапах Всеукраїнського конкурсу «Таланти багатодітної родини».

Підвівши підсумки оздоровчої кампанії 2016 року слід зазначити, що у період оздоровчої кампанії оздоровчі та відпочинкові послуги отримали 1559

дітей, що становить 52,4 % дітей шкільного віку, показник оздоровчих послуг становить 4,9% дітей шкільного віку і є одним із найнижчих в області.

У Носівському районі стаціонарні оздоровчі заклади відсутні.

З метою дотримання вимог Закону України "Про попередження насильства в сім'ї", встановлення причин і умов, які породжують насильство в сім'ї, вжиття заходів по обмеженню його поширення, виявлення і припинення, надання необхідної допомоги жертвам насильства створена постійно діюча координаційна рада з питань соціального супроводу сімей та осіб, які опинились у складних життєвих обставинах та попередження насильства в сім'ї.

На обліку у Центрі СССДМ перебувало 4117 отримувачів послуг, яким надано 17121 індивідуальну послугу. На обліку 171 сім'я та особа, які опинилися в складних життєвих обставинах.

Соціальною роботою охоплено 65 сімей учасників АТО (з них 26 сімей та 29 молодих осіб), за потреби забезпечується надання соціально-психологічної підтримки, надано 264 індивідуальні послуги. 7 сімей перебуває під соціальним супроводом, в т.ч. 1 прийомна сім'я. 5 сімей знято з соціального супроводу з позитивним результатом. Центр сприяв в направленні 15 чоловік в центри реабілітації.

Соціальною роботою охоплено 21 внутрішньо переміщена сім'я, в яких нараховується 40 неповнолітніх дітей, надано 268 індивідуальних послуг.

Головна ціль на 2017 рік: поліпшення демографічної ситуації, створення умов для розвитку та соціального захисту сімей, всебічна підтримка дітей та молоді, формування гендерної культури.

Пріоритетні напрями діяльності по досягненню цілі на 2017 рік:

- створення умов для безпечного материнства, пропаганда здорового способу життя;
- активізувати роботу по ранньому виявленню захворювань, передусім соціально значимих: серцево-судинних, онкологічних, туберкульозу, СНІДу; забезпечення імунопрофілактики, здійснення інших заходів;
- вжиття заходів для запобігання дитячої та материнської смертності;
- проведення просвітницької роботи з населенням з сімейної проблематики;
- проведення свят, які пропагують родинні цінності, кращий досвід сімейного виховання;
- створення умов для повноцінного розвитку сім'ї та допомога сім'ям, які опинилися в складних життєвих обставинах;
- здійснювати заходи щодо активного залучення дітей із сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах, до гурткової роботи у позашкільних та загальноосвітніх навчальних закладах;
- підвищення рівня поінформованості населення, особливо дітей та молоді, щодо шляхів та можливостей розвитку творчого, освітнього, робочого потенціалу;
- створення сприятливого середовища для забезпечення зайнятості молоді;

- пропаганда та формування здорового способу життя;
 - створення належних умов функціонування дитячих закладів оздоровлення та відпочинку;
 - пропагування взаєморозуміння та поваги у сім'ї, підвищення рівня потреб материнства та батьківства;
 - проведення заходів з учнівською молоддю щодо утвердження гендерної політики серед молоді;
 - забезпечення своєчасного виявлення та обліку сімей, які не спроможні належним чином виконувати виховні функції стосовно дітей. Надання комплексної правової та соціальної допомоги таким сім'ям, сприяння повноцінному розвитку дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах;
 - подальший розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
 - здійснення заходів з популяризації сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, зокрема, усиновлення та опіки/піклування;
 - здійснення контролю за станом утримання та виховання дітей, які проживають у сім'ях опікунів, піклувальників, прийомних сім'ях, усиновлених дітей;
 - забезпечення соціального обслуговування, соціального супроводу та патронажу, соціальної профілактики та реабілітації сімей і осіб, що опинились у складних життєвих обставинах;
 - залучення громадськості до проведення роботи із сім'ями, дітьми та молоддю, підтримка та розвиток волонтерського руху.
- Кількісні та якісні результати виконання:***
- забезпечення охоплення сімейними формами виховання не менше 90 % дітей, які перебувають на первинному обліку;
 - забезпечити оздоровчими та відпочинковими послугами не менш як 50 % дітей шкільного віку, з них 100 % - дітей сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.
 - забезпечення житлом двох осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування.

5.2 Ринок праці та заробітна плата

Ситуація на ринку праці України нині перебуває під впливом складних економічних та політичних умов. Зокрема спостерігається висока концентрація факторів, що незабаром можуть призвести до стрімкого погіршення ситуації у сфері зайнятості. Це і загальноекономічні чинники і вимушене переселення громадян зі східних регіонів. Експерти прогнозують зростання безробіття в цілому по країні. Характерними ознаками ринку праці Носівщини є його нестійкість, пов'язана значним чином із відсутністю великих промислових підприємств на території району, що стабільно працюють; припиненням діяльності підприємства ТОВ «Носівський цукровий завод», із процесами трудової міграції, яка протягом останніх років

залишається властивою для нашого регіону, що має зручне транспортне сполучення із сучасним мегаполісом – столицею України; сезонним характером діяльності окремих сільськогосподарських підприємств, працівників яких звільняють з роботи по закінченню сезону сільськогосподарського виробництва.

На початку 2016 року перебували на обліку в центрі зайнятості з метою пошуку роботи звільнені у зв'язку із закінченням строку трудового договору та за угодою сторін колишні працівники підприємств сільськогосподарського призначення : ТОВ “Агрікор -Холдинг”, ПП «Агропрогрес», ТОВ “Земля і воля”, ТОВ “Маяк”, ТОВ “Носівка - Агро” та ін.. В кінці I кварталу 2016 року відбулось працевлаштування громадян на їх колишні робочі місця, зокрема в ТОВ “Агрікор -Холдинг” – 16 безробітних, ПП «Агропрогрес» - 23 безробітних, ТОВ “Земля і воля” – 31 безробітний, ТОВ “Маяк” – 17 безробітних, ТОВ “Носівка - Агро” – 15 безробітний, ТОВ «Агронадія» - 25. Наприкінці 2016 року очікується реєстрація працівників зазначених підприємств в Носівському РЦЗ.

Протягом січня-вересня 2016 року на обліку в центрі зайнятості перебували та отримували комплекс соціальних послуг 762 безробітних, що становить 92% до відповідного періоду 2015 року. Отримали статус безробітного з початку року 398 осіб (83% до січня-вересня 2015року).

До активних програм сприяння зайнятості залучено з початку року 505 незайняті особи (66% громадян, що перебували на обліку в центрі зайнятості).

В січні-вересні 2016 року працевлаштовано на вільні та новостворені робочі місця 405 безробітних та незайнятих громадян, з них 68 безробітних, що потребує соціального захисту і не здатний на рівних умовах конкурувати на ринку праці.

За всіма напрямками активної підтримки незайнятого населення очікується у 2016 році:

працевлаштувати за направленням центру зайнятості 560 громадян;
здійснити професійну підготовку (перепідготовку) та підвищення кваліфікації 100 безробітних;

залучити до участі в оплачуваних громадських та тимчасових роботах 215 громадян.

За прогнозом, у 2016 році рух робочої сили через державну службу зайнятості збільшиться у порівнянні з 2015 роком. У 2016 році звернеться до служби зайнятості 800 безробітних. Загальна чисельність незайнятого населення, що користуватиметься послугами служби зайнятості протягом 2016 року, – 1150 безробітних осіб (на рівні даних 2015 року).

Активними заходами сприяння зайнятості прогнозується охопити у 2016 році 720 (505 факт за 10 місяців 1016 року) незайнятих трудовою діяльністю громадян (70 % зареєстрованого ринку праці). У тому числі планується працевлаштувати на вільні та новостворені робочі місця 560 громадян. Передбачається залучити до участі в оплачуваних громадських та тимчасових роботах 215 безробітних. Планується організувати професійне навчання за направленням служби зайнятості 100 безробітних.

Головні цілі на 2017 рік: забезпечення регулювання ринку праці за допомогою правового, організаційного та економічного механізмів з метою підтримки економічної активності населення, створення умов для зайнятості населення, посилення мотивації до легальної продуктивної зайнятості та соціального захисту від безробіття.

Пріоритетні напрями діяльності по досягненню цілей на 2017 рік:

- сприяння продуктивній зайнятості населення, спрямованій на підвищення його життєвого рівня;
- максимальне збереження існуючих та створення нових робочих місць на підприємствах, в установах, організаціях усіх форм власності;
- професійна підготовка робочої сили, з урахуванням потреб економіки та ринку праці;
- підвищення якості робочої сили, розвиток системи професійного навчання кадрів протягом усього періоду трудової діяльності з урахуванням потреб ринку праці;
- посилення мотивації до легальної продуктивної зайнятості;
- сприяння детінізації відносин у сфері зайнятості населення;
- удосконалення форм і методів сприяння зайнятості осіб з обмеженими фізичними можливостями;
- вирішення питань працевлаштування соціально найменш захищених верств населення, зокрема, молоді, якій надається перше робоче місце, жінок з дітьми до 6 років, осіб передпенсійного віку, осіб, звільнених після відбуття покарання;
- зростання ролі соціального партнерства щодо реалізації державної політики у сфері зайнятості;
- підвищення якості та ефективності роботи контролюючих органів за дотриманням вимог діючого законодавства про зайнятість та оплату праці.

Заходи на 2017 рік з реалізації пріоритетних напрямків по досягненню цілей:

- збереження та розвиток трудового потенціалу ;
- зниження рівня та тривалості безробіття шляхом реалізації заходів активної політики зайнятості ;
- посилення соціального захисту безробітних громадян та їх професійно-психологічної реабілітації.

Середня номінальна заробітна плата штатного працівника у січні-вересні 2016 року становила 3943 грн., проти 3887 грн. середнього показника по області, що становить 101,4% до середнього рівня по регіону та 121,5% до січня-вересня 2015 року. Середньооблікова кількість штатних працівників підприємств, установ, організацій у січні-вересні 2016 року по району становила 3,3 тис. осіб. Станом на 01.10.2016 року відповідно до статистичної звітності, заборгованість по заробітній платі відсутня.

З метою посилення державного контролю за своєчасною, і не нижче визначеного державою мінімального розміру, оплатою праці, проводились перевірки підприємств та установ району.

Подальше зростання доходів населення буде забезпечуватись за рахунок збільшення розміру мінімальної заробітної плати, соціальної допомоги, мінімальної пенсії за віком відповідно до зміни прожиткового мінімуму, прибутку та змішаного доходу, отриманого домогосподарствами та суб'єктами підприємницької діяльності.

Головна ціль на 2017 рік: підвищення рівня доходів населення на основі реалізації політики подолання бідності, яка ґрунтується на створенні економіко-правових умов для збільшення доходів та підвищення економічної активності населення.

Пріоритетні напрями діяльності по досягненню цілі на 2017 рік:

- розширення сфери застосування договірного регулювання трудових відносин, розвиток соціального партнерства;
- подолання значної диференціації в оплаті праці за видами економічної діяльності;
- динамічне зростання реальних доходів населення, підвищення купівельної спроможності населення;
- покращення співвідношень показників середньої заробітної плати до мінімальної та прожиткового мінімуму.

5.3 Система соціального захисту та соціального забезпечення населення

Головна ціль на 2017 рік:

Забезпечення виконання завдань державної політики в сфері соціального захисту громадян.

Пріоритетні напрямки діяльності та заходи з їх реалізації:

- забезпечення своєчасного надання пільг, допомог та компенсацій, передбачених законодавчими актами України
- здійснення заходів по організації оздоровлення та санаторно-курортного лікування ветеранів війни та громадян, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи;
- забезпечення виконання державної політики по безперешкодному доступу інвалідів до всіх сфер суспільного життя
- розширення та поліпшення якості надання соціальних послуг .

5.4 Охорона здоров'я

Медичну допомогу мешканцям району надають комунальний лікувально-профілактичний заклад «Носівська центральна районна лікарня ім.Ф.Я.Примака» Носівської районної ради на 213 стаціонарних ліжок та 14 ліжок денного стаціонару при поліклініці лікувального закладу, в т.ч. 3 ліжка для дітей, 4 сільські лікарські амбулаторії загальної практики сімейної медицини з ліжками денного стаціонару – 35, 1 міська лікарська амбулаторія

на 11 ліжок денного стаціонару. Забезпеченість стаціонарними ліжками складає 72,5 на 10 тис. населення, ліжками денного стаціонару – 20,4 на 10 тис. населення.

У КЛПЗ «Носівська центральна районна лікарня ім. Ф. Я. Примака» працює 272 постійних працівників: 37 лікарів, 112 середніх медичних працівників, 77 молодших медпрацівників, інші – 46. Забезпеченість району лікарями становить 12,6 на 10 тис. населення, середніми медичними працівниками 38,1 на 10 тис.

Рішенням сесії районної ради від 28 жовтня № 9- 8/VII Носівській ЦРЛ присвоєно ім'я Ф. Я. Примака.

Протягом 2016 року стаціонарно проліковано 4975 осіб, в денних стаціонарах при поліклініці проліковано 1706 осіб та 1724 осіб лікувались в стаціонарах вдома. Зареєстровано 87711 відвідувань до лікарів та 429 відвідувань лікарями хворих вдома.

З метою забезпечення доступною медичною допомогою сільських мешканців району в 2016 р. в сільську місцевість виконано 93 виїзди фахівцями КЛПЗ, під час яких оглянуто 15152 осіб.

Всього підлягало оглядам 15943 осіб, оглянуто 14607 осіб - 91,6% , виявлено хворих 0854 чол. Всі виявлені хворі оздоровлені.

За 10 місяців 2016 р. в районі зареєстровано 211 дітей, на 1000 населення народжуваність становить 7,2, за 10 місяців 2015р. народжуваність становила 8,1.

Померло за 10 місяців 2016 р. 549 чол., показник становить 18,7 на 1000 населення, за 10 місяців 2015 р. померло 543 чол., смертність становила 18,3. Природний приріст за 10 місяців 2016 р. має від'ємний показник -11,5, за такий же період 2015р. -10,2. Від гострої хірургічної патології за 10 місяців 2016 р. помер 1 чол., як і в минулому році.

Функціонує кабінет анонімного безкоштовного обстеження осіб з метою виявлення ВІЛ/СНІД.

На утримання КЛПЗ «Носівська центральна районна лікарня ім. Ф. Я. Примака» було фактично використано 11 206314 грн., що становить в розрахунку на 1 мешканця 337,8 грн. у тому числі на заробітну плату – 78,5%, на енергоносії - 15,64 %, на харчування - 1,41 %, на медикаменти - 1,54 %. Вартість 1 л\дня на харчування – 3,96 грн. на медикаменти – 3,33 грн.

У лікарні вжиті заходи щодо удосконалення автоматизованої обробки інформації. Придбано 4 комп'ютери, кисневий концентратор високого тиску для наркозно-дихального апарату, світильник операційний п'ятирефлекторний поточний, встановлений новий операційний стіл, проведено інтернет в кабінет головного лікаря та частково кабінети поліклініки.

За програмою інвестиційних проєктів придбано ехоенцефалограф та дефібрилятор - монітор. Проведено тендер на придбання лапароскопічної стійки та визначено переможця, на це були виділені кошти : міська рада, районна рада, Тертишницька с/рада, Володьково- Дівицька с/рада, Козарська с/рада.

За сприянням голови міської ради Пугача І.І. проведено вуличне освітлення на території лікарні.

За кошти місцевого бюджету виділено кошти в сумі 51800 грн., з них на суму 18 тис. придбано м'який інвентар, для швидкої допомоги на суму 20000 грн встановлено вікна і двері, для харчоблоку 10000 грн.(морозильна камера, посуд), придбано 3 ліжка для дитячого відділення.

Надано благодійну в якості : бачків для сміття 3 шт.(Волошин Г.М.) , спорудження навісного навісу біля харчоблоку (будматеріал) та поточного ремонту харчоблоку, встановлення вікна в гінекологічному відділенні (Баришовець С.В.), будівельні роботи навісного навісу харчоблоку (Кравченко О.М.).

Благодійним фондом «Мова добра» (ген.директор Цуканова Г.Ю.) для клінічної лабораторії розхідний матеріал, перев'язувальний матеріал, обладнання для операційної, апарат для утилізації, хірургічний одяг, медичний інвентар.

За рахунок благодійних внесків для потреб ЦРЛ придбано медикаментів, матеріалів, ПММ, рентгенплівки та господарських товарів на суму 76369 грн.

У районі функціонує «Лікарняна каса». Станом на 01.11.2016р. кількість членів складає 1217 особи, або 4,1% до загальної кількості населення району. Проліковано за 10 місяців 2016 року 303 члени лікарняної каси на суму 147 451,0 грн. В розрахунку на 1 хворого – 486 грн.

Первинну медико-санітарну допомогу на селі та в місті надає Комунальний заклад «Носівський районний центр первинної медико-санітарної допомоги», який обслуговує загальну кількість населення 29 363 з них 24 181 (82,3%) - доросле населення і 5 182 дітей від 0 до 17 років, серед яких 765 підлітків (15-17 років). Обслуговується сільське населення лікарями загальної практики сімейної медицини, міське - лікарями лікарської амбулаторії (терапевти, педіатри, лікарями сімейної медицини). До центру первинної медико-санітарної допомоги входять: 4 лікарських амбулаторії загальної практики сімейної медицини, 24 фельдшерські пункти і 1 лікарська амбулаторія в м.Носівка. Спеціалізовану допомогу сільським жителям надає поліклінічне відділення Носівської центральної районної лікарні, стаціонарну допомогу по направленню лікарів ЦПМСД надає теж Носівська ЦРЛ.

Кількість населення:

Всього		в тому числі:			
		Дорослі		Діти	
		працездатні	пенсіонери	Всього	з них 15 - 17 років
місто	13740 (46,8%)	7717 (56,1%)	3092 (22,5%)	2931 (21,3%)	408 (13,9%)
село	15623 (53,2%)	8010 (51,3%)	5362 (34,3%)	2251 (14,4%)	357 (15,8%)

Осіб пенсійного віку старше 70 років по місту – 9,7%, по селу – 20,7%, дуже низький потенціал відродження села. Приросту населення найближчим часом не очікується, тому чим старше населення тим гірше його здоров'я, тим більше потребують уваги. Друге направлення - потрібно зберегти молоде покоління, яке народилось і проживає в даних умовах життя.

Для надання первинної медико-санітарної допомоги ЦПМСД має 30,0 ставок лікарських і 66,0 середніх медпрацівників, фізичних осіб – 17 лікарів, 57 середнього медичного персоналу, 27 молодшого медичного персоналу, 21 - інші. В сільських лікарських амбулаторіях працюють 8 лікарів ЗПСМ, які обслуговують 17409 людей, з них: 15358 – дорослі, 2051 - діти; на 10 000 населення - 5,5 посад лікарів і 17 медичних сестер загальної практики сімейної медицини, що складає 11,6 на 10 000 населення. З 8 лікарів в селі – 4 мають вищу категорію і 3 першу, 1 лікар не атестований (пенсіонер, що мав раніше 2 категорію). На цих лікарів приходиться обслуговування 59,2% від всього населення.

Маючи недостатнє ресурсне забезпечення медичних працівників сільських ЛПЗ, залучаються спонсори для покращення матеріально-технічної бази закладів, впроваджуються нові технології (стаціонари на дому і денні стаціонари в амбулаторно-поліклінічних закладах).

Матеріально-технічна база на селі незадовільна. За останні роки в основному зверталась увага на опалення, освітлення і виплату заробітної плати.

Сільські лікарські амбулаторії забезпечені санітарним транспортом не постійно, пального виділяється недостатньо і робити активні відвідування сімейними лікарями і медичними сестрами навіть дітей і вагітних жінок нема можливості. Що стосується фельдшерів на ФП, то їм взагалі нема на чому обслуговувати виклики на віддалених дільницях. Велосипеди, що були видані 20 років назад, давно вийшли з ладу.

Маючи недостатнє ресурсне забезпечення медичні працівники сільських лікувально-профілактичних закладів добросовісно виконують завдання поставлені перед первинною ланкою:

- 1.Залучають спонсорів для покращення матеріально-технічної бази закладів.

2. Впроваджують нові технології: стаціонари на дому і денні стаціонари в амбулаторно-поліклінічних закладах.

За 10 місяців 2016р. сільських жителів проліковано в амбулаторіях денного стаціонару 1437 хворих (919,8 на 10 000 населення). Протягом звітного періоду в стаціонарах на дому проліковано 770 хворих, на 10 000 населення сільських жителів проліковано – 492,9. Обслужено лікарями на дому на 100 жителів села – 81,3. Один житель зробив відвідувань в амбулаторію по селу за 10 місяців 2016р. – 2,8.

Лікарями в амбулаторних умовах зроблено 922 операції, за аналогічний період 2015 року – 1441.

Відвідувань на 1 фельдшерський пункт в 2015 р. – 2110. Відвідувань на 1 жителя по селу з 2015р. – 5,0, за 10 місяців 2016 р. – 4,2. До середніх медичних працівників за 10 місяців 2016 р. 1 житель зробив 2 відвідування.

Всьому сільському населенню амбулаторно при подвірних обходах виміряно артеріальний тиск, складено електронний реєстр хворих гіпертонічною хворобою по всім дільницям.

Вперше виявлених хворих гіпертонічною хворобою за 10 місяців 2015р. – 397, за 10 місяців 2016 р. – 539. Всього на обліку хворих гіпертонічною хворобою за 10 місяців 2016р. – 6485, за 10 місяців 2016 р. – 6840.

Загально захворюваність по селу за 10 місяців 2015р. – 34691,6 на 100 000 населення, за 10 місяців 2016р. – 37513,8 на 100 000 населення.

Захворюваність серед сільського населення працездатного віку за 10 місяців 2015р. – 36135,0, за 10 міс.2016р. – 28821,1 на 100 000 працездатного населення, в той час.

Захворюваність активними формами туберкульозу по району за 10 місяців 2015р. – 40,3, за 10 місяців 2016 р. – 40,9.

Захворюваність на наркоманію по селу за 10 місяців 2015р. і за 10 місяців 2016р. не зареєстровано.

Смертність серед жителів села за 10 місяців 2015р – 19,8, за 10 місяців 2016р – 19,1.

В порівнянні з 2015р. за 10 місяців 2016р. збільшився показник травматизму серед дорослих з 275,1 на 296,9 на 10 000 населення, серед дітей цей показник знизився з 209,1 за 10 місяців 2015р. на 203,8 за 10 місяців 2016р.

Захворюваність дитячого населення з року в рік сама низька по Носівці, а по селам наближається до показника по селам області. За 10 місяців 2016 р. захворюваність дитячого населення – 891,1 на 1000 дитячого населення.

За 10 місяців 2016р. всього 53,2% жінок району пройшли онкопрофогляди і тільки 62,1% з них були досліджені цитологічно (в нормі не менше 75%).

Щеплювальна робота на селі проводиться, але так як довгий період не було вакцини процент виконання плану досить низький.

На утримання Центру первинної медико-санітарної допомоги було фактично використано – 4406319,0 грн., що становить в розрахунку на 1 мешканця 150,0 грн. У тому числі на заробітну плату – 76,0%, на енергоносії – 15,8 %, на медикаменти - 1,6 %.

Для покращення роботи центру первинної медико-санітарної допомоги по амбулаторно-поліклінічному обслуговуванню населення потрібно:

1. Покращити матеріально-технічну базу медзакладів, а особливо тих що знаходяться в сільській місцевості (дефібрилятори, небулайзери, апарати для вимірювання артеріального тиску).
2. Забезпечити лікарняно-профілактичні заклади, особливо сільські, кадрами згідно штатного розпису.
3. Покращити санітарно-просвітницьку роботу, особливо щодо здорового способу життя.

4. З метою активізації виїздної роботи сімейних лікарів, медсестер збільшити фінансування на паливно-мастильні матеріали з районного бюджету.

Головна ціль на 2017 рік: забезпечення доступності та якості медичної допомоги на основі впровадження новітніх технологій діагностики, лікування та профілактики захворювань, впровадити локальні протоколи. Зниження захворюваності та смертності населення, зміцнення матеріально-технічної бази установ охорони здоров'я.

• Пріоритетні напрями діяльності для досягнення цілей:

- створення сучасної системи інформаційного забезпечення закладів охорони здоров'я, комп'ютеризація лікувально-діагностичного процесу та управління;
- забезпечення раннього виявлення онкопатології та виконання основних положень районної програми «Онкологія». Підхід до цього питання: підвищити відповідальність лікаря за якість онкопрофогляду, рахувати кожен запущений випадок візуальної форми як НС та придбання Термографу для скринінгу захворювань молочної залози;
- забезпечення виконання державних та цільових програм у галузі охорони здоров'я та покращити їх фінансування ;
- запобігання немовлячій смертності, дитячій бездоглядності;
- профілактика поширення туберкульозу, дієві заходи щодо запобігання поширенню ВІЛ/СНІДу , забезпечити 100 % придбання туберкуліну ;
- забезпечення усіх хворих на інсулінозалежний цукровий діабет інсуліном високої якості безкоштовно на 100 % , та дітей хворих на цукровий діабет тест – смужками, шприц - ручками та голками 100 % ;
- забезпеченням безкоштовними ліками хворих з орфанними захворюваннями ;
- забезпечення якісного динамічного нагляду за вагітними;
- подальший розвиток первинної медико-санітарної допомоги на засадах загальної практики сімейної медицини;
- більш широке залучення населення району до членства у «Лікарняній касі»;
- укомплектування лікувально-профілактичних закладів медичними кадрами та забезпечення їх житлом ;
- покращення матеріально-технічної бази установ охорони здоров'я : - придбання санітарного автотранспорту для транспортування лежачих хворих , кисневих концентраторів - 3, кардіологічного комплексу, дефібриляторів 2 шт., операційного столу, ліжка для лікування опікових хворих, при ліжкових моніторів, вакуум –екстрактор -1 шт., апарат для ВАК –терапії, апарат для зварювання живих тканин ПАТОН-МЕД, комп'ютерного томографа, медінструментарій

- Капітальний ремонт поліклінічного відділення ;
- зниження рівня захворюваності та смертності населення;
- збільшення фінансування на медичні потреби на 1 мешканця;
- залучення позабюджетних коштів на розвиток медицини;
- покращення забезпеченості лікарями закладів охорони здоров'я на селі;
- зниження інфекційної захворюваності, особливо туберкульоз.

Кількісні та якісні критерії ефективності заходів :

№п/п	Показник	2015к (звіт)	2016 рік (очікув.)	2017 рік (прогноз)
1	Кількість медичних закладів на селі, од.: <i>- Центральна районна лікарня</i> <i>- дільнична лікарня</i>	1	1	1
		1	-	-
2	Забезпеченість ліжками на 10 тис. населення, ліжок/10 тис.населення	86,1	72,5	60,0
3	Забезпеченість лікарями на 10 тис. мешканців, лікарів/10 тис. мешканців	18,3	18,3	20,0
4	Кількість відвідувань до лікарів на 1 мешканця, відв./1 мешканця	7,0	6,2	6,2
5	Виконано плану флюорообстеження населення району та плану щеплень проти туберкульозу	100%	100%	100%
6	Немовляча смертність, (на 1000 дітей народжених живими)	19,7	15,4	-

5.5 Освіта

Наявна мережа закладів освіти в Носівському районі в основному задовольняє потреби громадян у здобутті дошкільної, позашкільної, загальної середньої освіти, що дає можливість забезпечити безперервність ступеневої освіти.

На виконання Закону України “Про дошкільну освіту” діє 14 дошкільних навчальних закладів, з них 7 у складі НВК “ЗНЗ-ДНЗ”, в яких виховується 742 дитини, що становить 57 %.

З початку 2016-2017 н.р. в районі створено три навчально-виховні комплекси:

- Досліднянський НВК «ЗНЗ-ДНЗ» І-ІІІ ст. шляхом злиття дошкільного навчального закладу «Росинка» і Досліднянської ЗОШ І-ІІІ ст. , дошкільнят у закладі 20.

- Реорганізовано Рівчак-Степанівську ЗОШ І-ІІІ ст. у Рівчак-Степанівський НВК «ЗНЗ-ДНЗ» І-ІІІ ст. До дошкільної групи зараховано 16 дітей дошкільного віку.

- Реорганізовано Іржавецьку ЗОШ І-ІІ ст. у Іржавецький НВК «ЗНЗ-ДНЗ» І-ІІ ст. Дошкільну групу відвідують 13 дітей дошкільного віку.

У 2016-2017 навчальному році в районі функціонує 20 загальноосвітніх навчальних закладів (Носівська районна гімназія, 14 – ЗОШ І-ІІІ ст., 4 – ЗОШ І-ІІ ст., 1 – ЗОШ І ст.) з контингентом 2925 учнів.

У поточному навчальному році середня наповнюваність класів-комплектів становить 15,7, в т.ч. у сільській місцевості - 11,8.

Для забезпечення доступності та якості надання освітніх послуг у районі визначено 5 опорних загальноосвітніх шкіл: Носівська № 2, Носівська № 5, Мринська, Коломійцівська, Червонопартизанська № 1 ЗОШ І-ІІІ ступенів.

У 2016-2017 н.р. профільним навчанням охоплено 234 учнів (17 класів) 10-11 класів, що становить 70,7 %, 88 учнів (7 класи) 10-11 класів з 5 шкіл охоплені технологічним профілем (Носівські ЗОШ І-ІІІ ст. № 1, №2, Коломійцівська ЗОШ І-ІІІ ст. , Степовохутірська ЗОШ І-ІІІ ст., Рівчак-Степанівська ЗОШ І-ІІІ ст.). Учні мають можливість вивчати автосправу, основи комп'ютерного набору та швейну справу. Математичним профілем охоплено 31 учень (2 класи) Носівська районної гімназії; профілем української філології охоплено 41 учень (2 класи) (Носівська ЗОШ І-ІІІ ст. № 2, Володьководівницька ЗОШ І-ІІІ ст.); іноземної філології - 44 учні (2 класи) Носівської районної гімназії; екологічним – 27 учнів (2 класи Носівської НВК «ЗНЗ-ДНЗ» І-ІІІ ст. №3). 97 учнів 10-11 класів навчаються за універсальними навчальними планами (Носівська ЗОШ І-ІІІ ст. №1, №4, Плосківський НВК «ЗНЗ-ДНЗ» І-ІІІ ст., Мринська ЗОШ І-ІІІ ст., Рівчак-Степанівська ЗОШ І-ІІІ ст., Степовохутірська ЗОШ І-ІІІ ст. , Держанівський НВК «ЗНЗ-ДНЗ» І-ІІІ ст., Досліднянський НВК «ЗНЗ-ДНЗ» І-ІІІ ст. , Козарська ЗОШ І-ІІІ ст., Лихачівська ЗОШ І-ІІІ ст.).

Продовжується комп'ютеризація закладів освіти. 20 навчальних закладів району мають 286 комп'ютерів, МНВК – 22, станція юних техніків - 3, будинок дитячо-юнацької творчості – 3, ДЮСШ – 4. В ЗНЗ є 27 навчально-комп'ютерних класів, 589 педагогічних програмних засобів (11 учнів – на 1 комп'ютер). Всі забезпечені електронним зв'язком через підключення до мережі Інтернет. У Носівській районній гімназії, Носівських №1, №2, Володьководівницькій, Мринській, Степовохутірській, Коломійцівській ЗОШ І-ІІІ ст. наявні 10 мультимедійних комплексів. В ЗНЗ є 21 проектор, що не входять в склад комплексів.

За програмою «Intel» навчання для майбутнього» курси пройшли і впроваджують інтерактивні технології у навчальний процес у 2015-2016 н.р. 79 педагогів району (20,1 %).

Навчально-виховний процес у загальноосвітніх навчальних закладах району здійснюють 433 педагогічних працівників, з яких 352 мають вищу педагогічну освіту, в тому числі 201 вчителів вищої категорії. Педагогічне звання “вчитель-методист” мають 24 вчителі району, звання “старший вчитель” - 69, «Заслужений вчитель» – 2.

На базі шкіл працює 63 різнопрофільних гуртків, до роботи в яких залучено 1002 учнів, що становить 34 %.

Розвитку творчих здібностей школярів сприяє робота позашкільних закладів. У районі працює Будинок дитячої та юнацької творчості, Станція юних техніків та ДЮСШ. У БДЮТ організована робота 41 гуртка (615 учнів), з яких лише 7 (105 учнів) - на базі сільських шкіл.

У 39 технічних гуртках СЮТ займається 639 учнів. На базі сільських загальноосвітніх закладів працює 18 гуртків (298 учнів). У ДЮСШ діє 29 груп, які налічують 313 вихованців, з них 23 групи по місту (256 вихованців) та 6 груп (67 вихованців) у сільській місцевості. Всього по району гуртковою роботою охоплено 2569 учнів, що становить 87,8 %.

Вживаються заходи щодо соціального захисту учасників навчально-виховного процесу.

378 учнів, які потребують підвозу, підвозяться до місць навчання (100 %).

З цією метою задіяно 14 транспортних одиниць (шкільних автобусів - 9: 4 - за державною програмою, 4 - за обласною, 1 - за спонсорські кошти; автобусів місцевих господарств - 2; рейсових - 3).

У поточному навчальному році гарячим харчуванням охоплено 2569 учень (87,8 % школярів) з 20 шкіл району. Середня вартість обідів становить 5 грн.

На виконання ст.5 Закону України "Про охорону дитинства" безкоштовно харчуються всі учні 1-4 класів.

8 дітей-сиріт та 36 дітей, позбавлених батьківського піклування, харчуються за рахунок бюджетних коштів.

Для проведення оздоровчої кампанії у 2016 році у районі було організовано роботу 20 пришкільних таборів з денним перебуванням дітей, де відпочило 1000 учнів, що становить (61,2 %). Використано кошти районного бюджету в сумі 278 тис.грн.

З метою організованого початку 2016-2017 навчального року районним відділом освіти, педагогічними колективами проведено ремонтні роботи та вжито заходів щодо зміцнення матеріально-технічної бази установ і закладів освіти.

У 2015-2016 навчальному році за рахунок коштів районного бюджету та спонсорських коштів проведено:

1. Закуплено шифер, рубероїд, цвяхи для ремонту покрівлі Сулацької ЗОШ І-ІІ ст. (8521 грн).

2. Закуплено матеріали для ремонту системи водопостачання їдальні Носівської ЗОШ І-ІІІ ст. №4 (2708 грн.).

3. Закуплено цеглу для ремонту харчоблоку Носівського НВК «ЗНЗ-ДНЗ» І-ІІІ ст. №3 (2400 грн.).

4. Придбано металопластикові вікна для Носівського НВК «ЗНЗ-ДНЗ» І-ІІІ ст. №3 (10 585,90 грн.).

5. Закуплено матеріали для ремонту підлоги класного приміщення в Носівській ЗОШ І-ІІІ ст. №1 (4728,8 тис.грн.).

6. Закуплено шкільні дошки для Носівської ЗОШ І-ІІІ ст. №4 (9647 грн.).

7. Закуплено комплект техніки для Плосківського НВК «ЗНЗ-ДНЗ» І-ІІІ ст. (12500 грн.).
8. Закуплено та вмонтовано металопластикові вікна в Носівській ЗОШ І-ІІІ ст. №2 (13300 грн.).
9. Здійснено реконструкцію їдальні Носівської ЗОШ І-ІІІ ст. №2 (267 416,00 грн.).
10. Закуплено бойлер для Рівчак_степанівської ЗОШ І-ІІІ ст. (1600 грн.).
11. Закуплено та встановлено огорожу біля Коломійцівської ЗОШ І-ІІІ ст. (49998,36 грн.).
12. Закуплено та встановлено металопластикові вікна в Рівчак-Степанівській ЗОШ І-ІІІ ст. (15225 грн.).
13. Закуплено матраци дитячі, столи, ковдри та покривала для Рівчак-Степанівської ЗОШ І-ІІІ ст. (12355 грн.).
14. Придбано стілажи для іграшок, вішалки для рушників, подушки в Іржавецький НВК «ЗНЗ-ДНХ» І-ІІ ст. (8652 грн.).
15. Закуплено фарбу для Носівської ЗОШ І-ІІІ ст. №4 (2735 грн.).
16. Закуплено холодильник для Степовохутірської ЗОШ І-ІІІ ст. (7400 грн.).
17. Залишається проблемним здійснення добудови Володьководівницького ДНЗ «Дзвіночок», водопостачання та водовідведення в Яблунівському ДНЗ.
18. Залишається проблемним виділення та облаштування кабінету для голови ПМПК, районного логопеда, психолога.
19. Залишається проблемним питання ремонту опалювальної системи Носівської ЗОШ І-ІІІ ст. №2
20. Залишається проблемним питання ремонту даху Держанівського НВК "ЗНЗ-ДНЗ" І-ІІІ ст.
21. Залишається проблемним завершення будівництва Носівської ЗОШ І-ІІІ ступенів № 5 з високим ступенем готовності.

Головна ціль на 2017 рік: забезпечення рівного доступу громадян до якісної освіти в навчальних закладах району, зміцнення матеріально-технічної бази; покращення кадрового забезпечення освітньої галузі; розширення мережі дошкільних закладів.

Пріоритетні напрями діяльності для досягнення цілей:

- зосередження діяльності педагогічних колективів закладів освіти району на забезпеченні підвищення якості навчально-виховного процесу та навчальних досягнень учнів;
- забезпечення підвезення учнів та вчителів сільської місцевості до місць навчання;
- продовження роботи з покращення матеріально-технічної бази закладів освіти;
- сприяння залученню позабюджетних коштів на розвиток освіти;
- оптимізація мережі навчально-виховних закладів;
- здійснення постійного контролю за фінансово-господарською діяльністю навчальних закладів, вжиття ефективних заходів щодо її покращення.

Кількісні та якісні критерії ефективності заходів:

- охоплення дітей дошкільного віку дошкільною освітою;
- розширення мережі дошкільних навчальних закладів;
- організація 100% підвозу учнів та вчителів сільської місцевості до місць навчання;
- забезпечення навчальних закладів педагогічними кадрами на 100%;
- забезпечення закладів освіти твердим паливом на 100% від потреби;

Ресурсне забезпечення: кошти державного бюджету, місцевих бюджетів, благодійні внески та спонсорська допомога.

5.6 Культура і туризм

Незважаючи на складність соціально-економічних умов, діяльність установ і закладів культури, мистецьких, художніх колективів Носівського району забезпечує задоволення духовних потреб населення.

Пріоритетними завданнями районної державної адміністрації у сфері культури є реалізація державної політики щодо відродження, збереження і розвитку національної культури України, самодіяльної художньої творчості та організації дозвілля населення, реалізації державної політики у сфері туризму, охорони культурної спадщини, виконання законодавства про свободу совісті та релігійні організації.

Культурне обслуговування в районі здійснюється мережею закладів культури, що становить **59** об'єктів, серед яких: **1** районний Будинок культури, **13** сільських будинків культури, **13** сільських клубів, **29** бібліотек централізованої бібліотечної системи, **1** районна школа мистецтв, **2** «народних» історико-краєзнавчих музеї. З них окремих будівель **29**, опалюються **54**, не опалюється – **5** : Яблунівський СБК – аварійний, Киселівка, Роздольне, Ганнівка, Карабинівка – вакантні місця, окремих котелень **2**, групових котелен **12**, газом опалюється **14**, пічне опалення **20**, інші мають електрообігрівачі (**7**).

У напрямку виховання у дітей та підлітків почуття прекрасного працює педагогічний колектив Носівської районної школи мистецтв, яка має філіал на базі ЗОШ № 2 (хореографія, бандура), ЗОШ № 3 (бандура), ЗОШ №4 (бандура). Навчальний процес забезпечують 24 викладачі.

Плановий контингент учнів на 2016 – 2017 навчальний рік затверджено у кількості 278 учнів. На 2016 – 2017 навчальний рік даний показник планується не зменшувати. Мистецькою освітою в районі охоплено 5 % дітей. Діти з багатодітних родин та діти – сироти звільнені від плати за навчання.

Школа забезпечена музичними інструментами, технічним обладнанням, є підключення до мережі «Інтернет». У 2016 році хореографічні колективи районної школи мистецтв отримали нагороди : Зразковий хореографічний колектив «Світлячок» зайняв II місце в обласному конкурсі серед учнів ПСМНЗ старша вікова категорія та обласному з хореографії «Надія-2016» та в

VII Всеукраїнському конкурсі «Надія 2016» м Київ зайняли I та II місце. Хореографічний колектив «Веселі краплинки» в Обласному фестивалі конкурсі «Надія 2016» зайняли III місце.

Бібліотечне обслуговування населення району здійснює Носівська централізована бібліотечна система. Обслуговування користувачів здійснюють всього 27 бібліотек: 2 центральні (центральна районна бібліотека та районна бібліотека для дітей), 25 сільських бібліотек – філій, 2 міські бібліотеки – філії. 16 бібліотечних пунктів здійснюють нестационарне обслуговування користувачів.

Послугами бібліотек щорічно користується близько 24 тисячі користувачів, в тому числі близько 3,5 тисяч дітей. Спільно із клубними закладами при бібліотеках-філіях діють 19 клубів та любительських об'єднань, з них 8 дитячих.

Задля ефективного планування роботи бібліотек системи на 2016 рік розроблено методичний посібник «Основні знаменні і пам'ятні дати 2016 року». При Мринській сільській бібліотеці – філії для жителів села видається щомісячний інформаційний бюлетень «Літературний Мрин» та щоквартально доповнення до бюлетеня «З чого починається Батьківщина», упорядковано та видано книгу працівника бібліотеки Хайдара Джуломанова «Портрет».

Роботу закладів культури забезпечує всього 180 працівники, з них 144 творчих, 112 з яких мають фахову освіту, що становить 81 відсоток.

Питання розвитку туризму .

На сьогоднішній день діють екскурсійні та туристичні маршрути:

- екскурсійно-туристичний маршрут «Наш героїчний, історичний, мальовничий край» (с.Козари – м.Носівка – с.Володькова Дівиця),
- паломницький маршрут «Дорогами духовності»,
- ландшафтний маршрут: м.Носівка – с.Мрин.

Виготовлено буклети: «Завтра починається сьогодні» (Носівський ярмарок до річниці міста і утворення району), «Регіональний конкурс команд з брейк-дансу».

Щороку проводяться 4 районні фестивалі-конкурси різних жанрових напрямків: районний фольклорний фестиваль «Перлини душі народної», конкурс родинної творчості «Зіркова родина», конкурс сільської творчої обдарованої молоді «Травневий цвіт», фестиваль з хореографії «Зимова феєрія» . З метою відродження і популяризації народних ремесел проводяться виставки, майстер-класи майстрів декоративно-прикладного мистецтва.

Щороку район бере участь у Міжрегіональному туристичному форумі «Чернігівщина туристична». В цьому році з чотирнадцяти районів, які

представили свій туристичний потенціал, наш район був відзначений в числі кращих за відгуками фахівців - працівників департаменту культури і туризму, національностей та релігій та відвідувачів, шанувальників декоративно-прикладного мистецтва.

У районі діють народні історико-краєзнавчі музеї у селах Козари та Володькова Дівиця.

У Козарівському народному історико-краєзнавчому музеї загальна кількість експонатів 748. У музеї постійно ведеться пошукова робота по збору нових історичних матеріалів до річниці Козарської трагедії. Відкрилася нова постійно діюча експозиція «Грої серед нас».

У народному історико-краєзнавчому музеї с.Володькова Дівиця кількість експонатів на початок року становить -1699. Поповнюється новими матеріалами новий стенд «Герої не вмирають» на честь командира батальона учасника АТО, жителя села Володькова Дівиця Буряка Анатолія Миколайовича.

На державному обліку пам'яток культурної спадщини Носівського району перебуває 166 пам'яток: 90 археологічних, 70 історичних, 6 пам'яток монументального мистецтва.

Укладено охоронних договорів та актів технічного стану на пам'ятки археології -16, встановлено охоронних дощок - 2 (охоронні договора та акти технічного стану на пам'ятки археології укладено не в повному обсязі у зв'язку з тим, що сільськими радами не здійснено розмежування земель у зв'язку з відсутністю коштів).

Відділ культури і туризму, національностей та релігій районної державної адміністрації в межах своєї компетенції контролює релігійну ситуацію в районі.

Продовжують свою діяльність 30 релігійних громад.

На території району розповсюджувались релігійні видання: «Троїцький вісник», «Православна церква» (УПЦ), видання Союзу християн віри євангельської «Надія світу», Свідків Єгови.

Релігійні громади та священнослужителі залучаються до участі у державних та громадсько-культурних заходах в районі: до річниць Перемоги у Другій Світовій війні, до річниць визволення Носівського району від нацистських загарбників, щороку в листопаді правляться панахиди по голодомору в Україні, панахиди по річниці Революції Гідності та інше.

Постійну благодійну діяльність ведуть релігійні громади УПЦ (МП). Збір коштів для воїнів, що беруть участь в АТО організовано громадою УПЦ (КП).

При Свято-Троїцькій церкві м.Носівки діє недільна школа, яку відвідують 15 слухачів.

Міжрелігійних конфліктів на сьогодні вдається уникнути. Порухень законодавства про свободу совісті та релігійної організації не виявлено.

Робота закладів культури району протягом 2016 року направлена на посилення патріотичного спрямування заходів, активізацію проведення благодійних культурно-мистецьких акцій, підвищення рівня патріотизму громадян, молоді, дітей, єдності українського народу. На підтримку захисників України, наших земляків - учасників АТО, під час проведення творчого звіту аматорів сцени Носівщини, зібрано та передано волонтерам – 4 500, 00 грн.

У звітному періоді закладами культури району станом на 1 жовтня 2016 року проведено: **основні культурно-мистецькі заходи державного значення** – до Дня Соборності та Свободи України «Схід і захід разом» - **10**, до Міжнародного жіночого свята «Всі квіти для тебе» - **15**, до Дня пам'яті та примирення «Жіноче обличчя війни» - **18**, до Дня Конституції України – **5**, до Дня незалежності України – **15**, До Дня Державного Прапора – **4**, до Дня пам'яті героїв Крут – **1**, до Дня захисника України та Дня Українського козацтва - **3**.

У районі розвинуто декоративно-прикладне мистецтво. Народними умільцями досягнуто успіхів у таких його видах як: живопис, вишивка, різьба по дереву, бісероплетіння, декоративний розпис. За різними напрямками в районі працює: клуб декоративно-прикладного мистецтва “Руно” (26 чол.), клуб ветеранів «Пам'ять» (28 чол.), жіночий клуб «Вересень» (32 чол.) м.Носівка; «Душі криниця» (14 чол.) с. Рівчак-Спепанівка; клуб шанувальників української пісні «Розрада» (12 чол.) , «Літературний Мрин» (9 чол.) с.Мрин; дитячо-юнацький клуб «Пошук» (18 чол.) патріотичного направлення с.Козари та інші (всього 19). За 2016 рік в районі проведено 37 виставок.

Поповнення матеріально-технічної бази закладів культури .

В 2016 році по РБК за спонсорські кошти придбано матеріалів на 13 725,00 грн.(туфлі танцювальні, мікрофони, рації, муз. інструменти та інше.), по ЦБС було подаровано літератури на суму 18 861,00 грн. За рахунок спецфонду РБК придбав світловий прилад, монітор для комп'ютера, електроконвектор - 22 992,00 грн., РШМ придбав за рахунок платних послуг танцювальні туфлі, кларнет, флейту та підручники на суму 17 276,00 грн. Проведена заміна вікон в Володьководівницькому СБК на суму 47 000,00 грн., та заміна акустичної системи на суму 25000,00 грн.

Додатковим джерелом фінансування є платні послуги. Станом на 01.11.2016 року виконано 72 % від плану на 2016 рік, а саме 94 255,00 грн. при плані 130 750,00 грн.

Заплановано по клубним закладам у 2016 році надходження по платним послугам на суму 31 750,00 грн. , виконано – 18 851,75 грн., що становить 60%.

Разом з тим існує ряд проблем, які суттєво впливають на організацію дозвілля населення в сільських закладах культури. Зокрема, невідповідність температурного режиму в приміщеннях, що створює значні незручності для проведення культурно-масових заходів, занять гуртків художньої самодіяльності, потреба поточного ремонту приміщення районної бібліотеки. В зв'язку з покращенням роботи творчих колективів, великою кількістю виїзних концертів та подальшої активної участі в культурно-мистецьких заходах мрія культурників на сьогоднішній день - придбання мікроавтобуса.

У районі працівники культури працюють у тісному контакті із сільською радою, депутатським корпусом, учбовими навчальними закладами.

Маючи вагому підтримку зі сторони органів виконавчої влади, сільських голів працівникам культури вдається покращувати культурне обслуговування, робити дозвілля населення більш змістовним і доступним для всіх вікових категорій.

5.7 Фізична культура і спорт

З метою підтримки фізкультурно – спортивного руху в районі протягом поточного року здійснювалось виконання:

- Програми розвитку фізичної культури та спорту на 2012 -2016 роки;
- Програми «Спортивний майданчик» на 2015-2019 роки.

На території району працює 23 загальноосвітні навчальні заклади де фізичну культуру викладає 28 вчителів, з яких лише 12 мають фахову освіту. З 28 вчителів фізичної культури 6 мають вищу кваліфікаційну категорію, 9 – I категорію, 5 – II категорію, 1 учитель - методист, 7 спеціалістів.

Крім того, у районі працює 13 дошкільних навчальних закладів, у яких навчається 739 дітей, віком до 6 років. У дошкільних закладах взагалі відсутні посади інструкторів з фізичної культури, які є обов'язковими (згідно ЗУ «Про фізичну культуру і спорт»).

Спортивні зали лише на 50% забезпечені необхідним спортивним обладнанням, яке належним чином систематизоване та якісно зберігається.

Для учнів молодших класів в усіх школах введено третій урок фізкультури.

Додаткові можливості для розвитку здібностей учнів мала б давати гурткова робота у навчальних закладах. Але із майже 3 000 учнів шкіл району гуртковою роботою охоплено 131 дитина. Ще 30 дітей займається у 2 гуртках при будинку дитячої та юнацької творчості.

Загалом спортивними гуртками охоплено 161 вихованці, що становить 5,4% учнів шкіл району

Основну фізкультурно - спортивну і фізкультурно-оздоровчу роботу серед дітей та молоді в районі здійснює комунальний позашкільний

навчальний заклад «Носівська дитячо – юнацька спортивна школа» Носівської районної ради. ДЮСШ має власну споруду із спортивним залом, пристосовані тренувальні зали для занять настільним тенісом, 2 тренажерні кімнати.

На території ДЮСШ є футбольне поле – 104x80 м., бігова асфальтована доріжка – 400 м довжини, глядацькі трибуни – до 3 тис. місць, волейбольна площадка, гімнастичний майданчик, облаштовано місце для стрибків у довжину, метання спису та штовхання ядра.

Станом на 01 січня 2016 року (згідно звіту 5ФК) спортивна школа охоплює 350 дітей, що складає 12% від загальної кількості дітей шкільного віку в районі. До занять залучаються діти з багатодітних сімей (12 осіб) та діти, позбавлені батьківського піклування (5 дітей).

У 32 групах (з них 18 початкової підготовки, 14 попередньо – базової підготовки) на відділеннях легкої атлетики і футболу навчається 350 учнів. Із загальної кількості навчальних груп 8 груп – 92 учні займаються на базах сільських загальноосвітніх шкіл Носівського району, де працюють тренери – викладачі КПНЗ «ДЮСШ» (с.Мрин, с. Селище, с.Лихачів, с. Володькова Дівиця).

Протягом 2015-2016 навч.року збірна команда відділення легкої атлетики КПНЗ «ДЮСШ» взяла участь в 11 змаганнях обласного рівня, 8 змаганнях м. Києва та Київської області, 11 змаганнях Всеукраїнського рівня (Кубки України, Чемпіонат України). Лише у 2016 році взяли участь у 8 турнірах, з яких 5- Чемпіонати України.

У 2015-2016 навчальному році 4 вихованці відділення легкої атлетики виконали норматив І спортивного розряду (Глушко Роман, Лепель Олексій, Метка Валерія, Буряк Марія). У 2016 році Лепель Олексій покращив свій результат і виконав норматив на спортивний розряд «Кандидат у майстри спорту України», виборов 7 місце на Чемпіонаті Європи.

Вживаються заходи для посилення роботи дитячо-юнацької спортивної школи з дітьми, які мають високий рівень підготовленості для переходу з дитячого в систему резервного спорту.

У районі відбулось більше 40 різних змагань та фізкультурно-спортивних заходів, в яких взяло участь більше 3500 осіб. Збірні команди району з різних видів спорту постійно беруть участь у обласних змаганнях. Вихованці Носівської ДЮСШ є членами збірної області і представляють район і область на Всеукраїнських змаганнях.

Головні завдання на 2017 рік:

- створення сприятливих умов для занять населення фізичною культурою і спортом;
- збереження та розширення мережі гуртків спортивного спрямування;
- покращення стану спортивних споруд у сільських населених пунктах;
- поповнення матеріально - технічної бази ДЮСШ та загальноосвітніх шкіл спортивною формою та спортінвентарем;
- збільшення фінансування фізичної культури та спорту за рахунок місцевого бюджету;

- створення сприятливих умов для підтримки кращих спортсменів.

Потребують фінансування у 2017 році Програма розвитку фізичної культури та спорту на період до 2020 (спортивні заходи) - 150 тис. грн., районна Програма «Спортивний майданчик» - 300,0 тис. грн.

5.8 Розвиток інформаційного простору

Основними носіями інформації для жителів району є телебачення, радіо, друковані та періодичні видання, мережа Інтернет.

Інформаційний простір Носівщини представлений районною газетою «Носівські вісті», офіційними веб-сайтами Носівської райдержадміністрації, Носівської районної ради, Носівської міської ради, неофіційним веб-сайтом м.Носівки.

У районі зберігається тенденція до збільшення кількості користувачів мережею Інтернет. На даний час близько 2500 абонентів району користуються Інтернетом. Обслуговування абонентів забезпечує станційно-лінійна дільниця №4 центру телекомунікаційних послуг №233 Чернігівської філії ПАТ «Укртелеком».

На території району транслюються загальнонаціональні канали телебачення.

На виконання Закону України «Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації», який набрав чинності з 01 січня 2016 року, районна державна адміністрація вийшла зі складу співзасновників районної газети «Носівські вісті», (розпорядження голови райдержадміністрації від 15 березня 2016 року № 101). На 4 сесії районної ради 7 скликання від 25 березня 2016 року було затверджене рішення про вихід Носівської районної ради зі складу співзасновників районної газети «Носівські вісті». Таким чином, у 2016 році в районі були створені передумови для реформування районної газети. Реформування районної газети в суб'єкт господарювання (ТОВ «Носівські вісті») із збереженням назви, цільового призначення, мови видання і тематичної спрямованості відбуватиметься у 2017 році. Подальша співпраця щодо висвітлення діяльності районної державної адміністрації та районної ради у газеті «Носівські вісті» відбуватиметься на основі укладених договорів. Фінансування відбуватиметься у межах «Програми висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в газеті «Носівські вісті» на 2017 рік », яка буде ухвалена районною радою на наступній сесії.

Загальний тираж газети складає 4100 примірників. Газета виходить один раз на тиждень (субота), обсяг - 2 друкованих аркуші (8-12 сторінок).

Річна сума дотації районній газеті «Носівські вісті» у 2016 році склала 115 тис. грн.

Головна ціль на 2017 рік:

- об'єктивне висвітлення газетою «Носівські вісті» економічного та суспільного життя району;
- висвітлення діяльності районної державної адміністрації та районної ради;
- забезпечення постійного оновлення інформації на офіційному веб-сайті райдержадміністрації.

Пріоритетні напрямки діяльності по досягненню цілей:

- налагодження партнерської взаємодії органів виконавчої влади і місцевого самоврядування із засобами масової інформації;
- забезпечення дотримання принципів свободи слова, безперешкодного доступу громадян до інформації;
- інформування населення про суспільно-економічне життя району, діяльність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування району;
- розширення кола споживачів інформаційного продукту.
-

6. Природокористування та безпека життєдіяльності людини

6.1. Використання природних ресурсів

Завданням у сфері безпеки людини та довкілля є підвищення рівня безпеки, зниження рівня захворюваності, скорочення обсягів викидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище.

На території району видобувається підземна прісна вода. Очікується використання прісної води в 2017 році в об'ємі понад 400 тис.м³.

Крім того, ТОВ «Чернігівська будівельна кераміка» для виробництва будівельної цегли використовує суглинки Носівського 2-го родовища.

6.2. Охорона навколишнього природного середовища та техногенна безпека

Загрозу забруднення природних об'єктів Носівського району, в першу чергу підземних водоносних горизонтів та поверхневих водойм, небезпечними речовинами несуть непридатні до використання отрутохімікати. Проблема вирішення екологічних питань значно ускладнюється обмеженістю фінансування природоохоронних заходів, зношеністю виробничого обладнання.

Протягом останніх років в районі спостерігалась тенденція збільшення кількості забруднюючих речовин, що викидаються в повітря від стаціонарних джерел. Це пояснюється на сам перед подорожчанням природного газу, в наслідок чого збільшується кількість об'єктів, які переходять на використання твердих видів палива.

У 2016 році площі природного заповідного фонду в районі залишились незмінними в межах 2715,43 га.

Аварійних скидів стічних вод у поверхневі водойми підприємствами району протягом 2016 року не зафіксовано.

Пріоритетні напрямки на 2017 рік:

- залучення громадськості до участі у розв'язанні місцевих екологічних проблем;
- підвищення ролі та відповідальності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері техногенно-екологічної безпеки, перехід до децентралізації управління у цій сфері;
- стабілізація і поліпшення екологічного стану населених пунктів району;
- забезпечення стабільного відновлення лісів, збільшення їх площі, збереження біологічного і ландшафтного різноманіття, охорона рослинного і тваринного світу та лісових екосистем;
- збільшення обсягів вивезення відходів, приведення до чинних норм полігону ТПВ та паспортизованих місць видалення відходів;
- проведення роботи по розширенню природно-заповідного фонду в районі;
- стабілізація стану водних ресурсів, недопущення збільшення обсягів скидів забруднюючих речовин; забезпечення охорони та раціонального використання земель.

На території Носівського району розташовано 25 потенційно-небезпечних об'єктів, 18 із них - вибухопожежонебезпечні. Зареєстровано 2 екологічно та 1 пожежонебезпечний об'єкт. Небезпечними є і транспортні засоби.

Протягом всього періоду експлуатації порушень, які могли б привести до виникнення надзвичайних ситуацій, не було.

На шляхах району функціонує 11 мостів, 3 із них експлуатуються в аварійному стані (автомобільних), 2 - потребують капітального ремонту.

У районі газифіковано 35 населених пунктів, загальна довжина газопроводів складає 635 км.

В електроенергетичній галузі району експлуатуються 1243,6 км. повітряних ліній електропередач, з них 131,94 км потребують капітального ремонту.

Із 334 одиниць трансформаторних підстанцій, 52 потребують капітального ремонту.

Теплопостачання в районі здійснюється по теплових мережах протяжністю 4,5 км.

В районі експлуатується 101 котельня, на яких встановлено 196 котлів. Можливі аварії на теплових мережах можуть призвести до тимчасового припинення теплопостачання в період опалення.

Водопостачання здійснюється по водопровідних мережах протяжністю 121 км. З 5-ти артезіанських свердловин 1 потребує ремонту (по вул. Богуна) (20 %).

Загальна протяжність каналізаційних мереж в районі становить 5,4 км. Стан каналізаційних мереж задовільний

Стихійні явища.

Найбільш можливими природними стихійними явищами є:

- штормові вітри та бурі;
- снігові замети;

- ожеледиця та обмерзання;
- ливневі дощі.

Від цих стихійних природних явищ можуть порушуватись комунікації електропостачання, телефонне, автомобільне, залізничне сполучення.

На території району знаходяться лісові масиви на площі, що сягає 15266 га. Це в основному сосна, береза, дуб. В цих масивах є загроза виникнення пожеж, які можуть розповсюджуватись на великі території. Пожежі можуть виникати від блискавок, або необережного поводження з вогнем, порушення правил проїзду автотранспорту через хвойні насадження, по яких проходять автодороги.

Зонами, найбільш небезпечними з точки зору пожежної безпеки, де виникали загорання і які в даний час підлягають посиленому контролю, є:

- Носівське лісництво-48 га,
- Райагролісництво - 50 га,
- Мринське лісництво - 68 га,
- Іржавецьке лісництво - 100 га,
- 15 тис. га сільгоспугідь.

Небезпеку для життя людей також становлять водойми, розташовані на території району. А це близько 30 км протяжності річки Остер, більше 85 ставків та магістральних каналів.

Придатних місць для масового купання та відпочинку людей немає, тому що вони не обладнані. В той же час в літній період частина населення організовує стихійний відпочинок на воді.

У результаті порушення правил поведінки на воді кожного року трапляються смертельні випадки під час купання.

Крім того на території району розташовані об'єкти, які створюють загрозу для життя і здоров'я людей.

У наступному році буде продовжена робота по паспортизації потенційно небезпечних об'єктів.

Загальний стан техногенної і природної безпеки у поточному році залишається стабільним з точки зору співвідношення різних видів надзвичайних ситуацій та їх територіального розподілу.

Основними проблемами є:

- відсутність в необхідних обсягах матеріальних ресурсів для ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків;
- відсутність на місцях представників органів екологічного контролю.

Головна ціль на 2017рік: стабілізація техногенної безпеки в районі, забезпечення надання гарантованої допомоги у разі виникнення надзвичайних ситуацій.

Основні завдання на 2017рік:

- виявлення небезпеки та оцінка ризику виникнення надзвичайних ситуацій;

- визначення та реалізація превентивних заходів і робіт щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій;
- реальне накопичення матеріальних резервів усіх рівнів у обсягах, що забезпечують проведення невідкладних робіт, пов'язаних із ліквідацією наслідків надзвичайних ситуацій;
- проведення навчань і тренувань із залученням органів управління всіх рівнів;
- створення, збереження і використання страхового фонду документації на небезпечні об'єкти та системи життєзабезпечення населення.

Заходи по реалізації завдань на 2017 рік:

- виявлення небезпеки, оцінка ризику і прогнозування імовірних надзвичайних ситуацій та їх наслідків;
- планування і реалізація заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій;
- створення регіонального, місцевих і об'єктових запасів матеріально-технічних ресурсів для ліквідації надзвичайних ситуацій і їх наслідків;
- підтримання в постійній готовності районної системи оповіщення;
- утримання в постійній готовності до використання за прямим призначенням захисних споруд;
- підготовка населення, керівного складу і фахівців до дій в разі виникнення надзвичайних ситуацій.

Очікуваний результат виконання заходів:

Реалізація пріоритетних завдань у сфері захисту населення і територій від техногенних, природних та ядерних катастроф; запобігання і прогнозування надзвичайних ситуацій, що дозволить суттєво знизити рівень ризику їх виникнення, поліпшити ефективність оперативного реагування в разі виникнення таких ситуацій та забезпечити збереження життя людей.

6.3. Промислова безпека та охорона праці

Заходи в галузі охорони праці, запобігання нещасним випадкам на виробництві, професійним захворюванням, аваріям здійснювались в рамках поліпшення стану безпеки в районі.

Станом на 01.10.2016 року у відділенні виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України в Носівському районі обліковуються 82 особових справ потерпілих, по яких проводяться страхові виплати.

За вказаний період по Носівському району проведено страхові виплати на суму 832,6 тис. грн., у тому числі:

- щомісячна страхова виплата - 680,6 тис.грн. (в тому числі виплати проведені 8 переселенцям в сумі 118504,69 грн.);
 - щомісячна страхова виплата по втраті годувальника – 90,4 тис. грн.;
 - лікарняні, лікування, протезування, ліки – 47,3 тис. грн.;
 - на догляди, санаторно-курортне лікування – 14,3 тис. грн.;
- Заборгованість по виплатах потерпілим відсутня.

Головна ціль на 2017рік: створення належних безпечних і здорових умов праці на підприємствах, установах і організаціях усіх форм власності, підвищення рівня управління наглядом за охороною праці.

Профілактична робота з охорони праці – це широкий спектр заходів, кінцева мета яких – збереження життя та здоров'я людини, яка виконує трудові обов'язки. Одне з основних місць у цій роботі займало проведення перевірок стану профілактичної роботи, умов і безпеки праці у суб'єктів господарювання, але після їх призупинення увага страхового експерта з охорони праці зосереджена на активізації роботи консультативних центрів, у яких за період 9 місяців 2016 року надано страхувальникам 51 консультація. Також поліпшено якість проведення семінарів, нарад, засідань «круглих столів».

Пріоритетні напрями:

- підвищення промислової безпеки та рівня охорони праці в галузях економіки;
- усунення шкідливих і небезпечних факторів на робочих місцях;
- здійснення заходів щодо зниження рівня виробничого травматизму, профзахворюваності, кількості аварій;
- посилення контролю за дотриманням законодавства та нормативно-правових актів про охорону праці;
- посилення контролю за станом охорони праці на підприємствах, де зареєстровано зростання кількості нещасних випадків на виробництві;
- реалізація попереджувальних профілактичних заходів щодо запобігання виробничому травматизму на підприємствах, котрі поновлюють свою роботу після тривалого простою або значно нарощують обсяги виробництва;
- забезпечення проведення організаційно-методичної роботи з питань поліпшення умов та охорони праці на підприємствах району; пропаганда безпечних та нешкідливих умов праці.